

Jaarstukken 2019

Stichting Scholengroep Pontes

25 mei 2020

Stichting Scholengroep Pontes
Postbus 370
4460 AT Goes
e-mail: info@pontes.nl
www.pontes.nl

Inhoud

1. Voorwoord	4
2. Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	5
2.1 Treasurybeleid	5
2.2 Sectorstipiefiek	5
2.2.1 Verantwoording aanvullende bekostiging technisch vmbo	5
2.2.2 Prestatieboxgelden	5
2.3 Allocatie van middelen door het bestuur	7
2.4 Toetsing en examineren	7
2.5 Strategisch HRM beleid	7
3. Visie en besturing	8
3.1 Visie	8
3.2 Besturing	8
3.2.1 Juridische structuur	8
3.2.2 Interne organisatiestructuur	9
3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	9
3.2.4 Onderwijs in de regio	12
3.2.5 Samenstelling College van Bestuur en Raad van toezicht inclusief de (neven)functies	14
3.3 Naleving branchecode (Good Governance)	15
3.4 Verslag Raad van Toezicht	16
3.5 Omgeving	19
4. Risicomanagement	20
4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	20
4.2 Risicoprofiel	21
5. Bedrijfsvoering	22
5.1 Personeel	22
5.2 Huisvesting	26
5.3 Financiële positie	27
5.4 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken	35

5.3 Duurzaamheid.....	44
6. Toekomstige ontwikkelingen	44
6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein	44
6.2 Continuïteitsparagraaf.....	46
7. Tot slot	50
B Jaarrekening.....	53
B1 Grondslagen.....	53
B2 Balans per 31 december 2019	58
B3 Staat van baten en lasten 2019	60
B5 Toelichting behorende tot de balans	62
Model G	67
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019	68
WNT 2019	70
B7 Overzicht verbonden partijen.....	75
B10 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	76
Controleverklaring	77
C1 Controleverklaring	78

1. Voorwoord

Met trots presenteren wij u het jaarverslag van Stichting Scholengroep Pontes. Dit jaar hebben wij extra aandacht besteed aan de presentatie van het verslag. Zowel visueel (in kleur en beeld) als tekstueel (woordkeuze, zinsopbouw en gebruik van alinea's en witregels) hebben we het verslag geoptimaliseerd. Hiermee hopen wij de leesbaarheid voor u als lezer te vergroten.

Wat kunt u verwachten in dit jaarverslag?

In dit verslag leggen wij verantwoording af over de door ons geleverde inspanningen en de besteding van middelen. We gaan in op belangrijke ontwikkelingen, financiële uitgaven en resultaten.

In het bestuursverslag geven wij inhoudelijke uitleg over het gevoerde beleid. Daarbij leggen wij (zoveel mogelijk) het verband met onze strategische doelen:

- Wat waren we van plan?
- Wat is er gebeurd? Zijn onze doelen behaald?
- En indien nodig: hoe stellen wij onze plannen en ambities bij?

In hoofdstuk 3.4 treft u het verslag van de Raad van Toezicht. In hoofdstuk 6 lichten wij onze toekomstverwachtingen toe.

De nadere toelichting op de financiële cijfers vindt u in het jaarrekeningdeel. Daar ziet u ook de bestemming van het resultaat en het accountantsverslag.

Hoe is dit verslag tot stand gekomen?

Als leidraad voor het opstellen van dit jaarverslag namen wij:

- De Richtlijnen voor inrichting van het jaarverslag van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap.
- De Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor het jaarrekeningdeel (de financiële verantwoording).

2. Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving

Binnen de sector Voortgezet Onderwijs zijn de volgende onderwerpen voorgeschreven als verplichte onderdelen:

- Treasurybeleid
- Sectorspecifiek (verantwoording aanvullende bekostiging technisch vmbo en prestatieboxgelden)
- Allocatie van middelen
- Toetsing en examineren
- Strategisch HMR beleid

2.1 Treasurybeleid

De liquide middelen zijn dagelijks opvraagbaar en risicoloos ondergebracht bij ABN/AMRO. Er deden zich in 2019 geen liquiditeitsproblemen voor. De gelden zijn conform het treasurystatuut weggezet.

Om fraude te voorkomen werken wij toe naar een school zonder contante geldstromen. Wij werken met prepaid betaalkaarten voor de uitgaven buiten school. De verantwoording van de uitgaven is onderdeel van dit betaalkaartensysteem.

In 2019 zijn op al onze locaties pinautomaten geplaatst. Hierdoor lopen (kleine) ontvangsten digitaal. De betaling van bijdragen verloopt via een webshop. In 88% van de gevallen worden de bijdragen via Ideal voldaan.

Het rendement op de uitgezette middelen is lager dan begroot: €1.700 rentebaten versus €3.000 begroot. Dit komt door de dalende rente. Deze dalende trend zet zich in 2020 voort. Er is zelfs sprake van een negatieve rentevergoeding. Om te voorkomen dat wij moeten betalen om geld aan te houden, gaan wij in 2020 over naar het zogenoemde schatkistbankieren.

2.2 Sectorspecifiek

2.2.1 Verantwoording aanvullende bekostiging technisch vmbo

In 2019 ontvingen wij €438.586 aanvullende bekostiging voor het technisch vmbo. Dit geld hebben wij ingezet om het techniekonderwijs aantrekkelijker te maken. Wij hebben geïnvesteerd in:

- Inventaris
- Scholing
- Ontwikkeling van verdiepingsmodules
- Inzet van extra personeel (ter ondersteuning van de leerling op de praktijkvloer)

Daarnaast voeren wij in samenwerking met het bedrijfsleven modules op de werkvloer uit. Hierdoor ontstaat een contextrijke leeromgeving.

2.2.2 Prestatieboxgelden

In 2019 ontvingen wij €1.001.394 aan prestatieboxgelden. Deze middelen zetten we in voor de realisatie van de doelen van het sectorakkoord Voortgezet Onderwijs:

- In 2019 hebben wij onze ICT-voorziening in de brede zin van het woord op de agenda gezet. Wij hebben de infrastructuur herzien, het voltallige personeel volgde een scholing en we investeerden in devices voor de lesgevende. Dit deden wij om aan te sluiten bij de behoefte van de leerling en een eigentijdse ICT-voorziening te creëren.
- Wij willen blijven voldoen aan de brede vorming van leerlingen. Daarom zetten wij in op onderwijskundige ontwikkeling op onze locaties. Onze leerlingen lopen (maatschappelijke) stages,

wij organiseren internationale uitwisselingen en zetten in op burgerschapsvorming. Ook vormen projecten met ouderen en jonge kinderen onderdeel van onze lessen.

- Wij willen het aantal (potentiële) thuiszitters terugdringen. Daarom ontwikkelden wij met het Samenwerkingsverband een beleid en stemmen wij regelmatig met hen af. Onder thuiszitters verstaat het Samenwerkingsverband leerlingen die langer dan vier weken niet op school komen. Eind 2019 betrof dit in de Oosterschelderegio twintig leerlingen. Vier van deze leerlingen zitten op scholen van onze scholengroep.
- In onze regio hebben wij te maken met een krimpend aantal leerlingen. Daarom wordt samenwerking en partnerschap in de regio steeds belangrijker. Samenwerken past ons en vormt niet voor niets een van onze kernwaarden.
- De komende jaren gaat veel van ons onderwijzend personeel met pensioen. Ons meerjaren personeelsbeleid wijst dan ook op een groot verloop. Om ook in de toekomst over voldoende personeel te beschikken, zijn wij een opleidingsschool, waardoor wij zorgen voor een goede aansluiting tussen opleiding en de onderwijspraktijk. Wij hopen daarmee jonge docenten blijvend aan ons te binden. Ook investeren we in de bij- en omscholing van zittend personeel, bijvoorbeeld wanneer zij een tweede bevoegdheid willen behalen.
- Wij besteden op alle vlakken aandacht aan de verbetering van onze kwaliteit. In 2019 werkten wij onder andere met data-teams. Daarbij kregen we ondersteuning vanuit het project 'Leren Verbeteren' van de VO-raad. Dit leidde tot acties waarvan we op korte termijn resultaat verwachten. Zoals 'de verlengde schooldag' voor vakken waar een achterstand is opgelopen. We zetten leerlingen direct aan het werk met een opdracht. Zij gaan hiermee onder begeleiding aan de slag. Ook hebben we acties uitgezet waarvan het resultaat al na het afsluiten van een cohort zichtbaar zal zijn.

2.3 Allocatie van middelen door het bestuur

Bij de verdeling van middelen over onze scholen hanteren wij de volgende regels:

- Wij kennen per school de vergoeding toe die hoort bij het schooltype (niet gefuseerde scholen).
- Het verschil tussen de middelen die wij ontvangen en de middelen die naar de scholen gaan, gaat naar de Centrale Organisatie en het College van Bestuur. In een ver verleden (2009) was deze vergoeding toereikend. Tegenwoordig zijn steeds meer diensten gecentraliseerd. Hierdoor verschuiven de kosten van de scholen naar de Centrale Organisatie. De vergoeding is daardoor niet meer toereikend. Achteraf vindt de doorbelasting van het tekort naar de scholen plaats.

In 2020 wordt (in overleg met de scholen) een nieuw allocatiemodel ontwikkeld. Dit model sluit aan bij de nog door te voeren vereenvoudigde bekostiging door OC&W.

2.4 Toetsing en examineren

Elk van onze scholen heeft een examensecretaris. Voorafgaand aan de examens nemen wij (school overstijgend) de gewijzigde wet- en regelgeving door. Hetzelfde doen wij voor de procedures, de bijstelling van de examenreglementen en de examenchecklijsten van de VO-raad. Tijdens de examenperiode ziet de rector toe op de handhaving van de procedures. Na de examens evalueren wij met onze scholen en stellen, waar nodig, onze processen bij.

2.5 Strategisch HRM beleid

Samen met de scholen werken wij aan de ontwikkeling van het Strategisch HRM-beleid. Leidend hierbij zijn de uitgangspunten van het Strategisch Beleidsplan. Wij kiezen samen met het personeel een onderwijskundig concept. De vertaling van dit concept naar beleid nemen wij op in het scholingsplan en het (meerjaren)formatieplan. Jaarlijks evalueren wij dit beleid en stellen wij, waar nodig, bij.

3. Visie en besturing

3.1 Visie

Onze missie:

Wij zijn de logische keuze voor voortgezet onderwijs van leerlingen en ouders vanwege onze kwaliteit, thuisnabij onderwijs en ons onderscheidend aanbod.

Onze visie:

Pontes is een continu lerende, openbare onderwijsorganisatie die door excellent onderwijs de talenten uit haar leerlingen haalt. Wij bieden gedifferentieerde onderwijsprogramma's die alle leerlingen uitdagen, inspireren en nieuwsgierig maken naar meer onderwijs. Wij leiden onze leerlingen op tot zelfbewuste jongeren met een maatschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel.

Ons beleidsplan geeft richting en stelt concrete doelen. De kernwaarden om deze doelen te kunnen verwezenlijken zijn: Openbaar, ambitieus, klantgericht en in gezamenlijkheid.

In 2016 hebben wij ons strategisch beleidsplan definitief vastgesteld en verspreid in de organisatie. Dit richtingbepalend document zetten wij in bij de uitwerking van onze school- en teamplannen. De vertaling van de actiepunten nemen wij mee in onze (meerjaren)begroting. In de kwartaalgesprekken monitoren wij de voortgang en waar nodig stellen wij bij (in het kader van de PDCA-cyclus).

3.2 Besturing

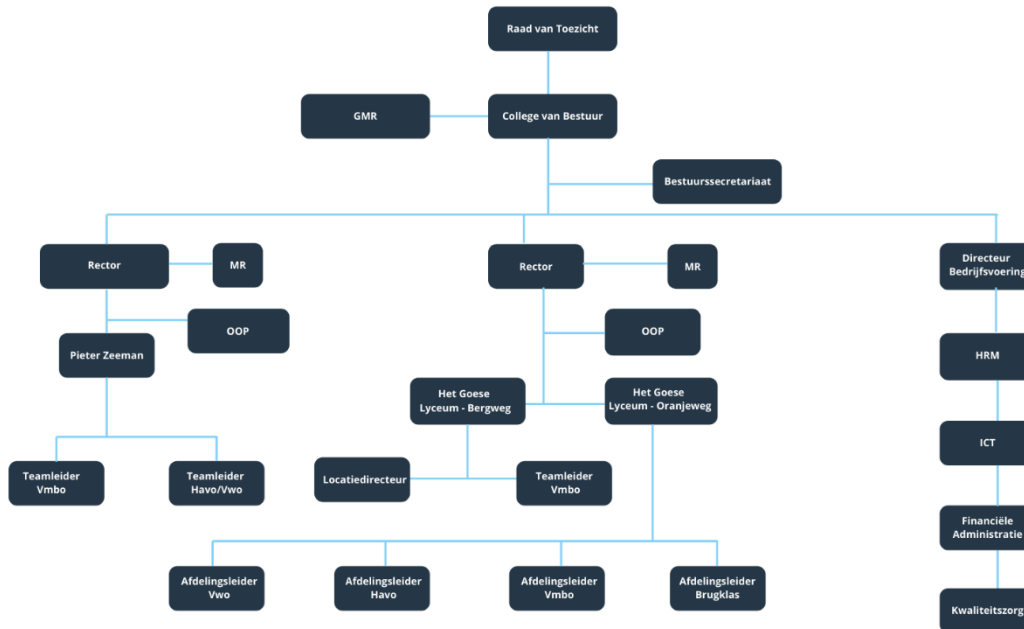
3.2.1 Juridische structuur

De rechtspersoonsvorm is een stichting met de naam: Stichting Scholengroep Pontes, in dit document verder afgekort tot 'Pontes'. De stichting is opgericht in 1999 en gevestigd te Goes. Bij de Kamer van Koophandel is de stichting ingeschreven onder nummer 22043910. Het administratienummer van de stichting bij het Ministerie van OC&W is: 41161. Aan de stichting zijn geen andere partijen verbonden.

3.2.2 Interne organisatiestructuur

Onze organisatiestructuur is in 2019 als volgt:

Goed om te weten.

- Met het oog op 'Good Governance' werken wij met een organisatiemodel dat hier op aansluit: het model Raad van Toezicht – College van Bestuur.
- Onze werkwijze sluit aan op de wet 'goed onderwijs en goed bestuur VO' en de code 'Goed Onderwijsbestuur'.
- Ons College van Bestuur kent één lid (en tevens voorzitter).
- De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden. Hun namen en (neven)functies zijn opgenomen in hoofdstuk 3.2.
- In 2019 vergaderde de Raad van Toezicht vijf keer.

Pontes bestaat uit twee scholen: Pieter Zeeman in Zierikzee en Het Goese Lyceum in Goes. Beide scholen worden aangestuurd door een rector. Onze directeur bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor de Centrale Organisatie.

In ons besturingsmodel gaan wij uit van korte lijnen en integrale verantwoordelijkheid van zowel de rectoren als de directeur bedrijfsvoering.

3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Elk jaar presenteren wij onze doelen en aandachtspunten voor dat jaar in onze kaderbrief. Hieronder presenteren wij de doelen van 2019, bespreken wij de uitvoering en benoemen wij de eventuele bijstelling van het doel voor 2020 of later.

Excellentie

In ons strategisch beleidsplan formuleerden wij ons doel om in 2022 op al onze locaties het predicaat 'Excellent' te mogen voeren. Dit blijkt in de praktijk te ambitieus. Daarom hebben wij dit doel als volgt bijgesteld:

Tabel 1

Doel 2019	Realisatie 2019	Bijstelling 2020 en volgende jaren
Het Goese Lyceum locatie Bergweg continueert het predicaat Excellent.	Eind 2019: verlengingsaanvraag ingediend. Beoordeling hiervan zal in 2020 plaatsvinden.	Geen bijstelling vereist.
Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg treft voorbereiding voor de aanvraag bij de Onderwijsinspectie voor het oordeel "Goed" en oriënteert zicht op een excellentie profiel.	Niet alle onderwijsafdelingen voldoen aan de voorwaarden voor het predicaat "goed". Om aan deze criteria te voldoen werkten we aan de kwaliteitsverbetering op sectie- en afdelingsniveau. Met hulp van een externe deskundige van de VO-raad hebben wij data geanalyseerd. Er is een verbeterplan opgesteld voor de havo. We voerden een oriënterend gesprek met de Onderwijsinspectie over de mogelijke excellentiegebieden.	Ons doel: in 2021-2022 behaalt Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg het predicaat "Goed". In 2020 maken wij verdere keuzes die in 2022 zullen leiden tot het predicaat "Excellent"
Pieter Zeeman krijgt met behulp van een verbeterplan de basis op orde.	In 2019 stelden wij een verbeterplan op en hebben wij de eerste acties uitgevoerd. We kozen voor een nieuw onderwijskundig concept, wat wij in 2022 in gebruik willen nemen. Dit concept vraagt om andere vaardigheden van onze docenten.	Vanwege de invoering van het onderwijskundig concept en de nieuwbouw hebben wij meer tijd nodig voor het verkrijgen van het predicaat "Goed". Wij streven ernaar om in 2024 een excellente school te zijn.

Klantgericht

Wij stellen de klant centraal en streven naar klanttevredenheid. Dit komt ook terug in onze kernwaarde: klantgericht. Als KPI stelden wij dat wij op tevredenheidsonderzoeken van leerlingen, ouders en medewerkers gemiddeld een 7 willen scoren. Om dit te bereiken stelden wij in 2019 verbeterplannen op en voerden wij deze plannen uit.

Wij hebben de volgende zaken opgepakt:

- In 2019 zijn onze mentoren geschoold ter verbetering van het mentorraad. De mentor speelt een belangrijke rol als vertegenwoordiger van de school naar ouders en leerlingen.
- De klankbordgroepen van ouders en leerlingen zijn in 2019 actief benaderd. Zij leverden hun input.

Het resultaat van de klanttevredenheid ligt tussen de 6,98 en 7,79. Ook in 2020 en de daarop volgende jaren zullen wij enquêteren, de enquêteresultaten analyseren en acties ondernemen om de klanttevredenheid te vergroten.

Wij geloven dat het nieuwe onderwijskundig concept bij Pieter Zeeman beter aansluit bij de leefwereld van de leerlingen en dat dit een positief effect zal hebben op de tevredenheidsscores.

Uniformering ondersteunende processen

We willen mensen en middelen zo efficiënt mogelijk inzetten. Daarom was de uniformering van ons inkoopproces een speerpunt voor 2019. Het ondersteunende systeem van onze leverancier kan echter nog niet aan deze eis voldoen. Hierdoor zullen wij in 2020 verder actie ondernemen op dit punt.

Wij bieden een zo breed mogelijk aanbod en thuis nabij onderwijs

In 2019 is aan het Samenwerkingsverband (penvoerder) een subsidie 'aanpak hoogbegaafdheid' toegekend. Deze driejarige subsidie draagt bij aan de ontwikkeling van het onderwijs voor hoogbegaafden. Wij zetten deze subsidie in op Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg en op Pieter Zeeman voor de ontwikkeling van een programma en scholing van onze docenten.

In het schooljaar 2019-2020 zijn wij gestart met een pilot voor de gemengde leerweg (profielen Produceren Installeren Energie en Bouwen Wonen Interieur). De pilot kent drie leerlingen die hieraan deelnemen. Dit doen zij met succes. Wij breiden de pilot in het schooljaar 2020 – 2021 uit voor de profielen Horeca, Bakkerij en Recreatie en Zorg Welzijn Pieter Zeeman heeft als ambitie om de pilot van komend schooljaar structureel aan te bieden aan de gemengde leerweg.

Uit onderzoek blijkt dat er toenemende vraag is naar ons speciaal aanbod. De ingezette koers om ons hierin te onderscheiden, zullen wij dan ook in 2020 (en de daarop volgende jaren) voortzetten.

Sectorakkoord VO

Voor de ondernomen acties op het sectorakkoord VO verwijzen wij u naar hoofdstuk 2.2.2 Prestatieboxgelden.

3.2.4 Onderwijs in de regio

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Oosterschelderegio

Het 'Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Oosterschelderegio' is verantwoordelijk voor een dekkend aanbod van zorg in onze regio. Zij moeten daarbij (wettelijk gezien) alle scholen en zorgaanbieders betrekken.

De volgende besturen zijn onderdeel van het samenwerkingsverband:

- Stichting Respont (lid)
- Ostrea Lyceum (lid)
- Stichting de Korre (lid)
- Stichting Scholengroep Pontes (lid)
- Isaac Beeckman Academy (deelnemer)

De juridische entiteit van het Samenwerkingsverband is een coöperatie.

De gevolgen van de Wet op het Passend Onderwijs zijn divers en de zorgvraag op de scholen neemt toe. In 2019 ontwikkelden wij binnen Pontes maatwerkarrangementen voor alle vormen van begaafdheid (van hoog tot laag).

In 2019 en 2020 investeren wij extra in het ontwikkelen van het hoogbegaafdheidsonderwijs. Hiervoor zetten wij de driejarige rijkssubsidie in. Daarnaast richtten wij ons op de stimulering van instroom vanuit speciaal onderwijs (symbiose-onderwijs) en de inpassing van speciale zorgvragen in het reguliere onderwijs. De eerste successen zijn inmiddels gevierd: zes kinderen uit het speciaal onderwijs hebben een examen voor het beroepsgerichte vak met lof behaald. Het laagste cijfer was een 7. Wij onderzoeken hoe we deze pilot structureel kunnen maken.

Er is landelijke belangstelling voor de wijze waarop wij het symbiose-onderwijs vormgeven. Zoals in dit artikel van het PZC:

Leerlingen van Mytyschool De Sprienke in Goes halen vmbo-diploma: 'Ongelooflijk trots!'

GOES - Vier leerlingen van mytyschool De Sprienke in Goes kregen woensdag hun vmbo basis- of kaderdiploma. En dat is bijzonder, want voor deze jongeren was het voorheen niet mogelijk om een volwaardig vmbo-diploma te halen. We vroegen ze naar hun ervaringen en hun plannen.

Sem: 'Nu kan ik verder in de ICT'

„Ik wil graag iets in de ICT doen. Ik heb dus niet direct iets met de richting groen”, zegt Sem van Lomwel (18) uit Middelburg. „Mijn doel was om een volledig diploma te halen, zodat ik een mbo-opleiding ICT kan gaan doen.” Sem zit in een rolstoel, omdat hij geboren is met een open rug. „Voor de praktijkexamens moesten we de conditie van koeien bepalen en een stal opmeten, maar ik kon de stal niet inkomen. Ik kon toch examens doen door aanwijzingen te geven aan de leraar. Hij deed wat ik zei. Ik vond het wel lastig om het aan een ander over te laten. Koken ging wel goed, omdat ik thuis ook al gewend ben om in een niet-aangepaste keuken te koken. Ik had een zeven voor mijn aardappelgratin. Ik ben heel erg blij met mijn diploma. Dat betekent dat ik verder kan leren in de ICT. Daar ligt echt mijn interesse.”

▲ Sem van Lomwel gaat na de zomervakantie een ICT-opleiding volgen op het mbo. © Marcelle Davids

Christian: 'Het laatste examen was heel erg spannend'

„Ik wil campingbaas worden. Dat is mijn droom van vroeger”, zegt Christian van Ast (20) uit Rilland. Als we met de camper op vakantie gaan, dan maakt mijn vader altijd een praatje met de campingeigenaar. Als campingbaas moet je de camping onderhouden, dus de praktijkvakken die ik heb gevolgd, komen goed van pas. We leerden bijvoorbeeld onkruid branden en hekjes plaatsen.” Door zijn motorische beperking kwam Christian in het speciaal onderwijs terecht. „Ik heb ook moeite met begrijpen. Het laatste examen wiskunde vond ik daardoor heel erg spannend. Gelukkig had mijn mentor al gezegd dat ik niet meer kon zakken. Ik ben blij dat ik door kan naar Scalda. Ik ga de mbo-opleiding dienstverlening doen, op niveau 2.”

▲ Christian van Ast wil later campingbaas worden. © Marcelle Davids

Ruben: 'Ik ben gigantisch blij dat het gelukt is'

„Op het Goese Lyceum zat ik ineens in een veel grotere klas. Dat vond ik lastig”, zegt Ruben Boers (19) uit Baarland. „Het is op een reguliere school minder vanzelfsprekend dat je hulp krijgt dan op De Sprienke. Maar gelukkig ging het steeds beter. Koken, tuinonderhoud en dieren liggen niet zo dicht bij mijn persoonlijke interesses. Ik ben liever met mijn hoofd bezig. Maar ik wilde er wel mijn best voor doen. Het ging me echt om het diploma.”

▲ Ruben Boers vond het lastig om les te krijgen op een reguliere school. „Het is daar minder vanzelfsprekend dat je hulp krijgt.” © Marcelle Davids

Ruben heeft een motorische beperking en autisme. „Toen ik hoorde dat ik geslaagd was, sprong ik een gat in de lucht. Ik ben gigantisch blij dat het gelukt is. Na de zomer begin ik met de mbo 4-opleiding managementassistent bij Scalda. Een administratieve functie past het best bij me.”

*De vierde geslaagde leerling van De Sprienke was woensdag niet in staat om mee te werken aan het interview.

Samenwerking met Pontes

Dankzij een samenwerking met het Pontes Goese Lyceum konden de leerlingen van De Sprienke, met extra begeleiding, praktijkvakken volgen en praktijkexamens doen in het reguliere onderwijs. Op De Sprienke zitten leerlingen met meervoudige beperkingen, vaak lichamelijk en geestelijk. „We stomen een deel van de leerlingen klaar voor het vervolgonderwijs”, legt teamleider Chantal Oude Elferink uit. „Ze hebben vaak een lichamelijke beperking of een langdurige ziekte, in combinatie met een motorische beperking.”

Het was al mogelijk om een vmbo-t diploma te halen op De Sprienke, maar voor sommige leerlingen was dit niveau te hoog gegrepen. Praktijkvakken en de bijbehorende examens op vmbo-niveau kunnen op De Sprienke niet afgenomen worden. Daarom werd twee jaar geleden een samenwerking opgezet met de groene vmbo-afdeling van het voormalige Edudelta College, die inmiddels is opgegaan in het Pontes Goese Lyceum. „Met een volledig diploma hebben deze leerlingen meer kans om naar het mbo te gaan. Voorheen konden ze alleen certificaten halen voor bepaalde vakken. Daardoor lukte het niet altijd om door te stromen naar het mbo. We zijn ongelooflijk trots op ze!”

Bron: PZC

Bron: PZC

Onderzoek bestuurlijke samenwerking Ostrea

Wij zitten in een zogenoemde krimpregio en hebben te maken met een wisselende stroom leerlingen. Wij willen de continuïteit, het onderwijsaanbod en de werkgelegenheid waarborgen. Daarom zijn wij in 2019 gestart met gesprekken over de wijze van samenwerking tussen Ostrea en Pontes. Wij willen deze samenwerking nader onderzoeken en vormgeven. Dit idee wordt ondersteund door de Raad van Toezicht van beide organisaties. In 2020 zal dit onderzoek leiden tot een advies naar beide besturen.

Samenwerking in de Groene Delta

Het is van groot belang dat onze opleidingen aansluiten bij wat de sector vraagt. Daarom zijn wij (na het starten van het Groene vmbo-profiel) de samenwerking gestart binnen de 'Groene Delta'. Het gaat hierbij om een samenwerking tussen voortgezet onderwijs, mbo, hbo, ZLTO en Food Delta. Voor Pontes is vooral de aansluiting op het Groene mbo van belang.

3.2.5 Samenstelling College van Bestuur en Raad van toezicht inclusief de (neven)functies.

Tabel 2

Naam		Hoofdfunctie	Nevenfunctie
De heer ir. K.G. Terlage		- Voorzitter College van Bestuur	- Penningmeester stichting de Vliedberg (onbezoldigd) - Lid Algemene Ledenvergadering Samenwerkingsverband Oosterschelde regio (onbezoldigd) - Voorzitter bestuur stichting Campus Cultura (onbezoldigd) - Voorzitter RvT Cultuurkwadraat (bezoldigd) - Lid algemeen bestuur Huis van de Techniek (onbezoldigd) - Lid regiobestuur Zuid-West Nederland van de VO-raad (onbezoldigd) - Lid bestuur stichting Scholierenvervoer Zeeland (onbezoldigd) - Lid bestuur SMWO (bezoldigd) - Lid klankbordgroep Smart Mobility Jongeren Zeeland (onbezoldigd) - Lid stuurgroep proeftuin borging muzikeducatie Zeeland (onbezoldigd)
Naam	Functie RvT Pontes	Hoofdfunctie	Nevenfunctie
Dhr. S.G. Verheul	Voorzitter	- Lid College van Bestuur Leo Kanner Onderwijsgroep	Voortvloeiend uit hoofdfunctie: - Lid auditcommissie financiën in één swv - Lid dagelijks bestuur in twee swv's (penningmeester in één swv) - Lid algemeen (toezichthoudend) bestuur in vijf swv's - Lid Raad van Toezicht in één swv
Dhr. M.M.C.J. Suijkerbuijk	Vice-voorzitter	- Zelfstandig re-integratieadviseur, DGA Eye Four you	- Lid van de Raad van Toezicht van de thuiszorg Matilda - Lid Raad van Toezicht Bibliotheek VANnU - Lid van de Raad van Toezicht Regionale Kruisvereniging West- en Midden-Brabant - Bestuursvoorzitter van de Coöperatie van ondernemers in de Kleinschalige Zorg Zeeland (CKZ Zeeland)
Mw. M.A.F. Nobels MEM MBA MCC	Lid	- Bestuurder, ontwikkelaar, trainer en coach	- Lid van de Adviesraad van de Open Universiteit - Lid van de raad van toezicht van Nimeto - Voorzitter bestuur Polymorf
Dhr. dr. J. Naafs	Lid		- Vicevoorzitter Rekenkamer West-Brabant - Vicevoorzitter Raad van Toezicht Cederhof welzijn, zorg en wonen
Dhr. E.C. Roijers	Lid	- HR directeur	- Voorzitter van de Raad van Toezicht van Zorggroep ter Weel - Voorzitter Belanghebbendenorgaan Pensioenfonds Stap

3.3 Naleving branchecode (Good Governance)

Onze scholen staan midden in de samenleving en onze stakeholders vallen in diverse doelgroepen. Het afleggen van verantwoording en het informeren over nieuwe ontwikkelingen gaat dan ook via diverse kanalen. De betrokkenheid en inbreng van ouders en leerlingen vinden wij zeer waardevol voor onze organisatie. Daarom zijn wij structureel met hen in overleg.

- Onze leerlingen verenigen zich in leerlingenraden. De rectoren raadplegen en informeren deze leerlingenraden.
- De ouderraden en aparte klankbordgroepen overleggen diverse keren per jaar met de rectoren.
- De Voorzitter van het College van Bestuur voert jaarlijks gesprekken met verschillende groepen leerlingen op alle locaties. Daarnaast sluit hij één keer per jaar aan bij de overleggen met de ouderraden.

In de Gemeenschappelijk Medezeggenschapsraad (GMR) worden school-overstijgende onderwerpen besproken en afgestemd door de bestuurder. Daarnaast zijn er twee medezeggenschapsraden. Daar behandelen wij locatie-gebonden onderwerpen. Wij streven ernaar om één keer per jaar gezamenlijk met de GMR en de Raad van Toezicht te vergaderen. Het doel van deze vergadering is informele uitwisseling.

Wij overleggen structureel periodiek met de wethouders van de Gemeente Goes en de Gemeente Schouwen-Duiveland. Daarnaast overleggen wij regelmatig met de basisscholen (met of zonder Lokaal Educatieve Agenda), het bedrijfsleven en de provinciale bestuurders.

Tijdens het Zeeuwse Bestuurdersoverleg (ZBO) wisselen wij zes keer per jaar informatie uit met andere partijen uit het Zeeuwse onderwijs. We bespreken bestuurlijke onderwijsontwikkelingen en kijken of wij initiatieven gezamenlijk kunnen ontwikkelen. Jaarlijks stemmen we af met het vervolgonderwijs op mbo-, hbo- en wo-niveau. Maar er is ook incidenteel overleg over specifieke onderwerpen. We bespreken vormen van onderlinge samenwerking en de mogelijkheden tot verbetering van de onderwijskundige aansluiting op elkaar.

Goed om te weten:

Onze bestuurder nam deel aan de 5^e tranche van het collegiale visitatietraject, georganiseerd door de VO-raad. In november 2019 bracht de visitatiecommissie een bezoek aan Pontes. Zij spraken met diverse panels om zo een goed beeld te krijgen van de gang van zaken binnen onze scholengroep. Het visitatietraject is zeer waardevol gebleken omdat bezoekend collega bestuurders goede feedback hebben gegeven op het functioneren van zowel de bestuurder als de organisatie in zijn geheel. Tegelijkertijd is het goed om met een stevige diepgang te kunnen onderzoeken hoe andere VO-organisaties geleid worden. . Onze bestuurder heeft zelf tweemaal zitting gehad in een visitatiecommissie bij scholengroepen in Amersfoort en Den Haag.

3.4 Verslag Raad van Toezicht

Algemeen

De Raad van Toezicht concludeert dat Pontes er goed voor staat. De scholengroep heeft ambities en een sterke maatschappelijke drijfveer om voor alle leerlingen in de regio een breed en uitdagend onderwijsaanbod te blijven bieden. Voor zover de Raad kan overzien staat Pontes goed bekend. Veel leerlingen bezoeken onze opendagen en starten hun carrière in het vervolgonderwijs bij Pontes.

Komend jaar focussen wij ons als Raad van Toezicht op de voorbereiding van een nieuw strategisch beleidsplan (of koersplan) van het College van Bestuur. De Raad zal een nieuw toezichtkader vaststellen en toepassen in de wijze van toezichthouden.

De Raad van Toezicht vindt dat de organisatie zich bijzonder goed verhoudt tot zaken die op de organisatie afkomen en deze kundig en snel oppakt. Het toevoegen van 'Groen onderwijs' aan de Bergweg is niet eens meer onderwerp van gesprek: het is al vanzelfsprekend. Ook het 'excellent-schap' is vanzelfsprekend. De Raad wil ervoor waken dat die vanzelfsprekendheid leidt tot minder aandacht.

De ontwikkeling van het onderwijsconcept op Pieter Zeeman gaat gestaag verder en de gebruikelijke hobbels worden met verve genomen. De nieuwbouwplannen vroegen om veel aanpassingen, vanwege zaken als mislukte aanbestedingen, de stikstof- en PFAS-problematiek en het afhaken van partners. Ook hier weet de organisatie steeds een weg te vinden en zich aan te passen aan de wisselende omstandigheden.

Op Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg blijft Pontes continuïteit bieden en de leerlingzorg vormgeven. Zelfs met een toenemend leerlingaantal en de daardoor steeds krappere fysieke ruimte. Ook op de Oranjeweg vindt een intensief proces plaats om te komen tot onderwijsvernieuwing.

Samenstelling en beloning Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Pontes telt minimaal drie leden en kent geen maximum. De beloning van de leden van de Raad is terug te vinden in de jaarrekening. In 2019 vonden geen wijzigingen plaats in de samenstelling van de raad. De nevenfuncties van de leden van de Raad zijn terug te vinden onder punt 3.2.5 van dit document.

Activiteiten en belangrijke gespreksonderwerpen

Belangrijke onderwerpen van gesprek voor de Raad in 2019 waren:

- De zelfevaluatie van de Raad.
- Het werken aan de uitkomsten van de zelfevaluatie.
- Het werken aan een nieuw toezichtkader in de lijn van de 'Good Governance' code.
- De wijze van gespreksvoering tussen de Raad en de voorzitter van het College van Bestuur.

Naast deze interne evaluatie hield de Raad zich bezig met de nieuwbouw in Zierikzee. De Raad heeft een aantal goedkeurende besluiten genomen om de voortgang veilig te stellen en de duurzaamheid van het nieuwe schoolgebouw te realiseren.

De krimp in de regio is een onderwerp dat de hele provincie aangaat. Het vraagt om creatieve en gedurfde stappen, zodat het onderwijs voor Zeeuwse leerlingen niet verarmt in aanbod en daarnaast kwalitatief op niveau blijft. De wijze waarop Pontes en het hele onderwijs in Zeeland daar vorm aan geeft staat regelmatig op de strategische agenda van de Raad.

De examenresultaten van met name de havo-leerlingen zijn een punt van aandacht voor Pontes en daarmee ook voor de Raad. Overigens vraagt dat ook landelijk de aandacht.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht kwam in het verslagjaar 2019 vijf keer regulier bijeen, waarvan één keer in afwezigheid van het College van Bestuur. In die vergadering toetste en evalueerde de Raad haar eigen functioneren en besprak de Raad de relevante ontwikkelingen.

Commissies

De Raad kent de volgende commissies:

- Remuneratiecommissie
- Auditcommissie (financiën)
- Commissie onderwijs en kwaliteit

De commissies kwamen in het verslagjaar diverse keren bijeen. Zij fungeren als klankbord voor het College van Bestuur, zij geven proactief advies, toetsen het gevoerd beleid en de besteding van middelen aan de gestelde kaders en adviseren de Raad van Toezicht bij de besluitvorming.

Goedkeuring en vaststelling

Conform de jaarcyclus zijn de stukken besproken waar de Raad van Toezicht goedkeuring aan moet geven.

- De (meerjaren)begroting.
- Ten behoeve van de vaststelling is de jaarrekening en het (externe) jaarverslag behandeld.
- De accountant heeft hieraan voorafgaand de jaarrekening en de managementletter besproken met de auditcommissie en toegelicht in de vergadering van de Raad van Toezicht.

Tabel 3 toont de belangrijkste besluiten en goedkeuringen in 2019.

Tabel 3

Besluit nr.	Datum vergadering	Agenda-punt	Besluit
B.33	19-3-2019	4.1	De Raad van Toezicht gaat akkoord met het verder uitwerken van de mogelijkheden rond samenwerking met andere onderwijsinstellingen
B.34	19-3-2019	6.1	De Raad van Toezicht keurt het advies van de auditcommissie op het investeringsvoorstel goed
B.35	19-3-2019	6.1	De Raad van Toezicht keurt de investering van de WKO-installatie goed t.w.v. € 676.000 (gezamenlijk)
B.36	19-3-2019	6.2	De Raad van Toezicht keurt de meerjarenraming goed
B.37	14-5-2019	3	De Raad van Toezicht is akkoord met het inhuren van Wijsaccountants voor de controles in schooljaar 2019/2020
B.38	14-5-2019	3	De Raad van Toezicht keurt de jaarrekening 2018 goed
B.39	29-10-2019	6.3	De Raad van Toezicht keurt het investeringsvoorstel voor de WKO installatie in de nieuwbouw PZ goed
B.40	17-12-2019	3.2	De Raad van Toezicht keurt de begroting 2020 goed

Raad van Toezicht en de relatie met de GMR

De Raad van Toezicht is als toehoorder en bij toerbeurten aanwezig geweest bij enkele vergaderingen van de GMR. Dat heeft niet geleid tot echte gesprekken met de GMR. De wens is uitgesproken om echt in gesprek te komen met de GMR. In 2020 gaan we in overleg met de GMR dit uitwerken.

Informatievoorziening

De Raad ervaart een goede wijze van informatievoorziening vanuit het College van Bestuur. De

Stichting Scholengroep Pontes

rapportages vanuit het bestuur zijn duidelijk en informatief. Ook beschikt de Raad over kwartaalrapportages. Deze zijn uitgebreid en vaak cijfermatig. In 2020 onderzoekt de Raad samen met het College van Bestuur welke informatie in een kwartaalrapportage van belang is voor de toezichthoudende rol van de Raad. Daarnaast onderzoeken wij of er elk kwartaal een rapportage moet verschijnen. Dit omdat de kwartalen van een kalenderjaar niet synchroon lopen met een schooljaar en bijbehorende schoolvakanties.

De relatie met de samenwerkingsverbanden waarin Pontes acteert, is nog niet geheel uitgekristalliseerd voor de Raad. Welke informatie heeft de Raad nodig om zicht te hebben op de consequenties van beleid in samenwerkingsverbanden en welke rol heeft het College van Bestuur van Pontes daarin.

Namens de Raad van Toezicht

Goes, mei 2020

S.G. Verheul

Voorzitter Raad van Toezicht

3.5 Omgeving

Klachten

In 2019 kwamen er zes klachten binnen. De aard van deze klachten was dusdanig dat ze door het College van Bestuur zijn behandeld (of nog lopen).

Internationalisering

Op Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg werken we intensief samen met scholen in Baskenland, Finland, Frankrijk, India en Duitsland. Jaarlijks vinden er uitwisselingen met leerlingen plaats.

4. Risicomanagement

4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

In 2019 hebben wij de risico's heroverwogen. Wij werken daarbij met een door de VO-raad ontwikkeld model. In dit model worden kans en gevolg gewogen. Ook is er een schatting van de gevolgen in euro's opgenomen. In de tabel hieronder sommen wij de grootste risico's met de bijbehorende beheersmaatregelen op.

Tabel 4

Risico	Kans	Beheersmaatregel	Gevolg
<i>Bestuurlijk Strategisch</i>			
Overheidsmaatregelen die de financiën van de stichting aantasten (bijvoorbeeld cao-afspraken)	Groot	Agenderen bij de VO-raad, onderwijsinspectie, vakbonden e.o. andere platforms. Reservering in de meerjarenraming en jaarbudgetten voor niet gedekte kosten	Zeer groot
Afnemend leerlingaantal waardoor het aanbod onder druk komt en we geen passende formatie hebben (te veel docenten of niet de juiste kwaliteit)	Groot	Vormen van samenwerking met Ostrea nader onderzoeken. Verhogen kwaliteit waardoor imago verbetert, innovatie van het onderwijs, instant houden breed aanbod en oplossingen zoeken in andere lesmethodieken, verhogen flexibele schil, ouderenbeleid ontwikkelen, meerjaren integrale personeelsplanning ontwikkelen	Zeer groot
Pieter Zeeman: ontwikkeling van het onderwijskundig concept en de vormgeving van het gebouw matchen niet	Klein	Werkgroep met brede vertegenwoordiging van het personeel werkt het onderwijskundig concept nader uit en implementeert tijdig. De rector monitort de vorderingen en stuurt indien nodig bij. Goede afstemming tussen gebruikers en de architect	Groot
<i>Operationeel</i>			
Het niet kunnen vervullen van de vacatures die ontstaan door de pensioengolf	Zeer groot	De meerjaren personeelsplanning geeft inzicht in het verloop van de vraag en daaraan gekoppeld het vertrek. Samenbundeling van vacatures op een digitaal platform met andere VO-scholen. Tijdig werven en behouden van geschikte kandidaten, indien om- en bijscholing aanbieden. Door extra voorzieningen een interessante werkgever worden in de regio (bijvoorbeeld Pontes beurs, innovatiebudget, ouderenbeleid etc.)	Zeer groot
Oplopende kosten voor ontslag en afname flexibele schil als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt	Groot	Het bewaken van de keten van aanstellingen. Goede afstemming van meerjarenperspectief bij het geven van vaste aanstellingen. Functionerings- en beoordelingsgesprekken adequaat uitvoeren. Vanaf 2020 wordt in de begroting ruimte gereserveerd voor de transitievergoeding	Groot
Marktwerking in een te krappe arbeidsmarkt	Groot	Handhaving van het beleid rondom de functiemix. Het blijven ontwikkelen van het personeels- en scholingsbeleid. Het werken aan excellentie van het onderwijs met als gevolg een aanzuigende werking voor mogelijke medewerkers. Het oog hebben voor de noodzaak meer individuele afspraken te maken op het gebied van arbeidsvoorwaarden bij nieuw personeel	Groot

Vervolg tabel 4

Risico	Kans	Beheersmaatregel	Gevolg
<i>Ondersteunende processen</i>			
Lesuitval veroorzaakt een daling van de kwaliteit. Bijkomend risico is het oplopen van de kosten van vervanging.	Groot	De leidinggevende indien nodig ondersteunen bij de uitvoering van verzuimbegeleiding. Strikte uitvoering van het re-integratieproces.	Zeer groot

Naast het periodiek inventariseren van de risico's vormt het bespreken van risico's en beheersmaatregelen een belangrijk onderdeel van ons risicomanagement. De risico's komen twee wekelijks in het directieoverleg aan de orde, in de gesprekken met de Raad van Toezicht en in de kwartaalgesprekken met de rectoren en directeur bedrijfsvoering. Jaarlijks actualiseren wij de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). We prioriteren de actiepunten en werken hier gestructureerd aan. Pontes is erop gericht de geïnventariseerde risico's zoveel mogelijk te verminderen (positive risk appetite).

4.2 Risicoprofiel

Onze cijfers:

- De streefwaarde voor het buffervermogen is vastgesteld op 5%.
- Eind 2019 bedraagt dit kengetal 10,69%.
- De herijkte risico's zijn gewogen en gekapitaliseerd op een totaalbedrag van € 990.000.
- Vanuit de algemene reserve werd in 2019 €30.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd ter aanvulling van de dekking van het buffervermogen. Dit blijkt voldoende te zijn voor het opvangen van de risico's.
- Het weerstandsvermogen is toegenomen van +7,25% in 2018 naar +10,94% in 2019.

5. Bedrijfsvoering

5.1 Personeel

In het najaar van 2019 stelden wij de promotieruimte vast voor de functiemixronde. Dit deden wij met de 'rekentool functiemix', die is opgesteld door het Ministerie van OC&W, de VO-raad en de vakbonden.

Eind 2019 hebben wij onze bevindingen aangekondigd bij de PGMR en docenten opgeroepen om te solliciteren. De benoemingen vonden plaats in het eerste kwartaal van 2020. Daarom rapporteren wij hierover in de jaarstukken van 2020.

Volgens de rekentool zijn er 11 plaatsen LC te vergeven. Deze plaatsen zijn, met de maatwerkafspraken in ogenschouw genomen, als volgt verdeeld:

Tabel 5

Locatie	Aantal plaatsen
Oranjeweg	6
Bergweg	4
Pieter Zeeman	2

De gesprekken worden gevoerd in januari 2020 door een selectiecommissie. In elke commissie heeft een MR-lid zitting om het proces te bewaken. Na invulling van de LC-ruimte is de functiemixwaarde per 1 januari 2020 op 0,88 punten na gelijk aan de waarde volgens de maatwerkafpraak.

Tabel 6

Schaal	Dienstverbanden	WTF	% WTF	Mixwaarde in	Maatwerkafpraak
LB	137	102,8881	53,49	0,00	0,00
LC	52	45,9613	23,89	23,89	30,00
LD	47	43,5000	22,62	45,23	40,00
Totaal	236	192,3494	100,00	69,12	70,00

Verzuim

Het verzuimpercentage (exclusief zwangerschap) ligt in 2019 bij ons op 4,51%. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde van 5,6% (kalenderjaar 2018).

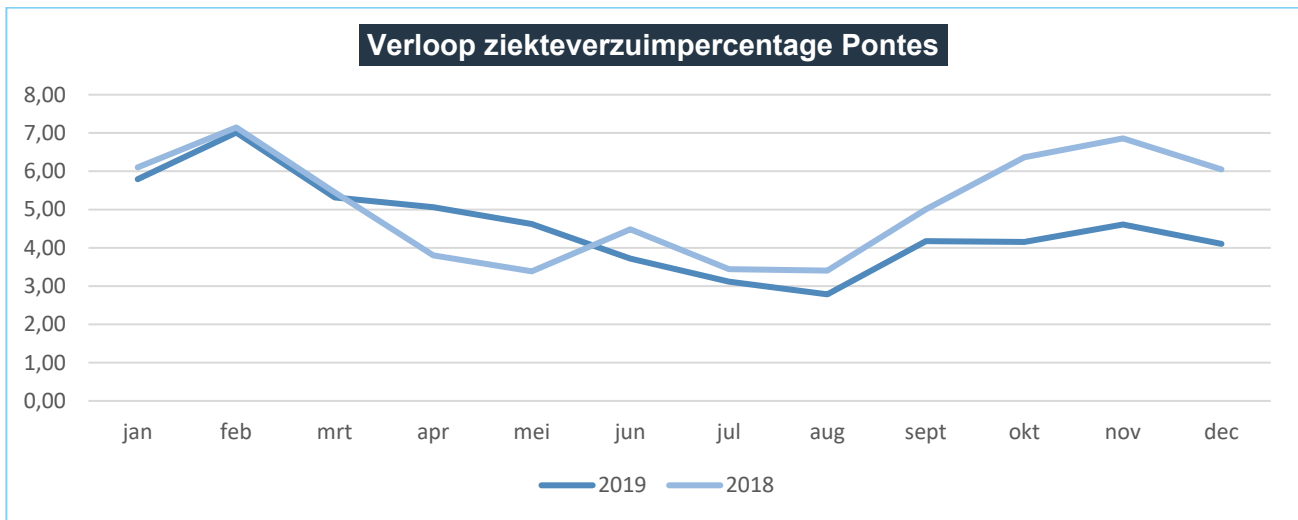
Tevens is het verzuimpercentage vanaf juni 2019 een stuk lager ten opzichte van het verzuimpercentage in dezelfde periode het jaar ervoor: Van 5,16% naar 4,51%. Deze dalende trend zet zich voort tot het einde van het kalenderjaar 2019.

Het hoofd HRM voerde in 2019 een onderzoek naar verzuim uit met behulp van de tool van Voion. Dit instrument bevat een benchmark. Daaruit bleek dat er sprake is van een hoge meldingsfrequentie. In de praktijk betekent dit dat:

- er sprake is van een lage verzuimdrempel,
- het kort verzuim hoog is,
- de verzuim behoefte- en de verzuimgelegenheid groot is.

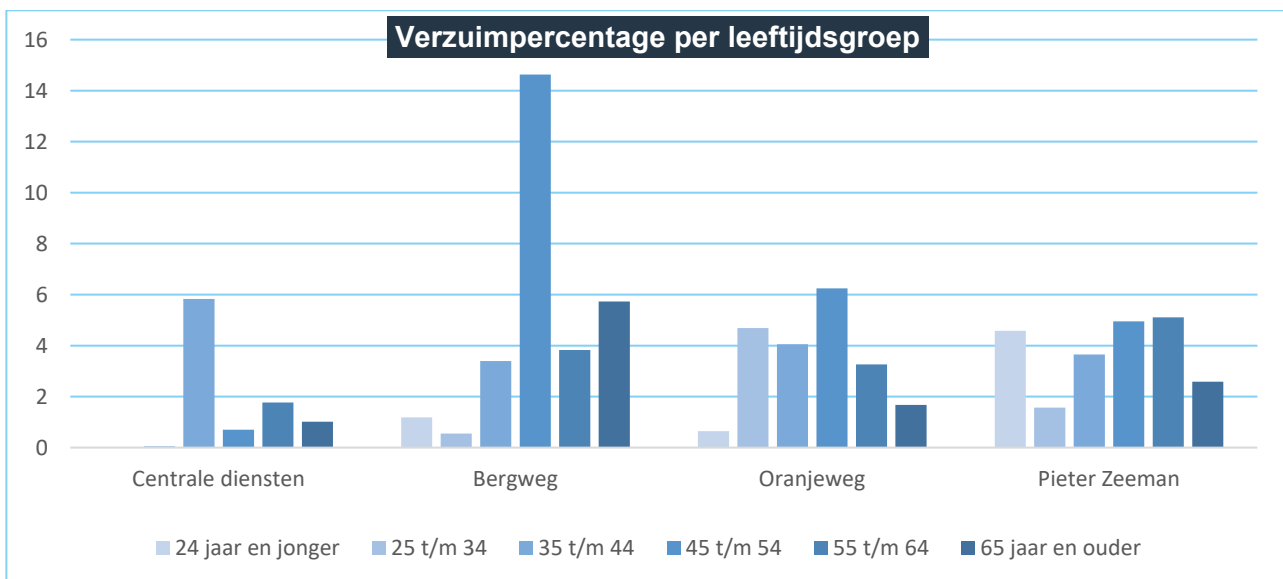
In dit kader organiseerden wij voor alle leidinggevenden binnen Pontes een verzuimworkshop. In 2020 geven wij hier vervolg aan.

Figuur: 1

Figuur 2 toont het ziekteverzuimpercentage per locatie per leeftijdsgroep. Het verzuim in de leeftijdscategorie 35-44 jaar is het hoogst. Er is echter ook te zien dat het verzuimpercentage op elke locatie anders is verdeeld. Per locatie zijn er pieken in het ziekteverzuimpercentage te zien in de lagere leeftijdsgroepen.

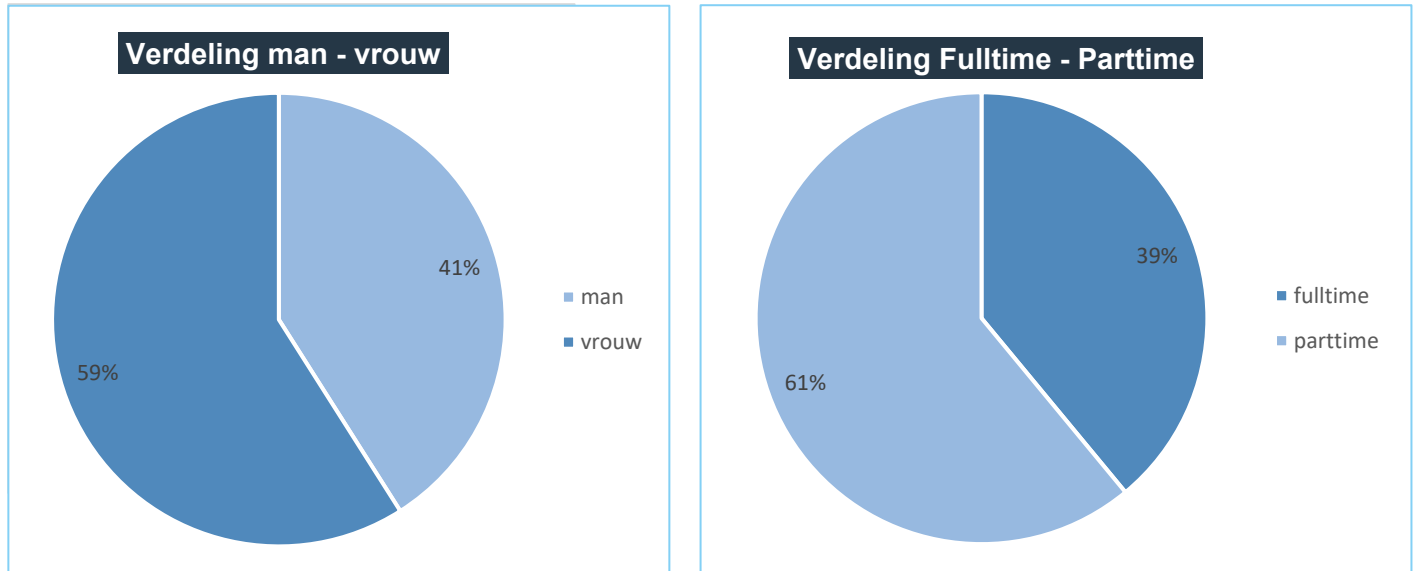
Figuur 2

Bezetting

Figuur 3 toont de verdeling man/vrouw in het kalenderjaar 2019. Er is sprake van een evenwichtige verdeling. Het aandeel mannen is in 2019 iets gedaald ten opzichte van 2018. Het aandeel vrouwen is hierdoor (logischerwijs) iets gestegen. Het gaat om een verschil van 2%. Het aantal fulltime medewerkers is in 2019 gedaald met 1% ten opzichte van 2018.

Figuur 3

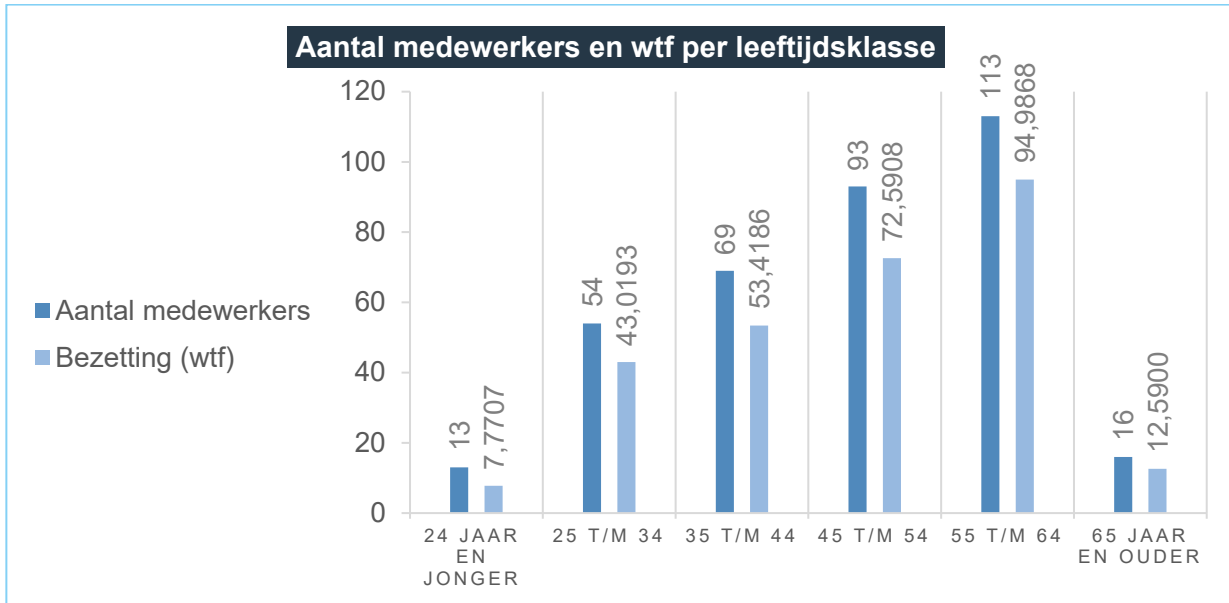

Figuren 4 en 5 geven de leeftijdsopbouw binnen Pontes weer. Uit figuur 4 blijkt dat de leeftijdsgroep 55 tot en met 64 jaar het meest vertegenwoordigd is. In de praktijk betekent dit dat wij rekening moeten houden met een grote toekomstige uitstroom als gevolg van pensionering. In ons meerjaren-formatieplan kijken wij enkele jaren vooruit en houden wij rekening met deze cijfers (in combinatie met de verwachte toekomstige lesvraag). Daarnaast spreken wij jaarlijks met onze medewerkers om hun wensen rondom pensionering in kaart te brengen. Dat maakt het mogelijk om, indien nodig, tijdig vacatures op te stellen en een vervanger aan te stellen.

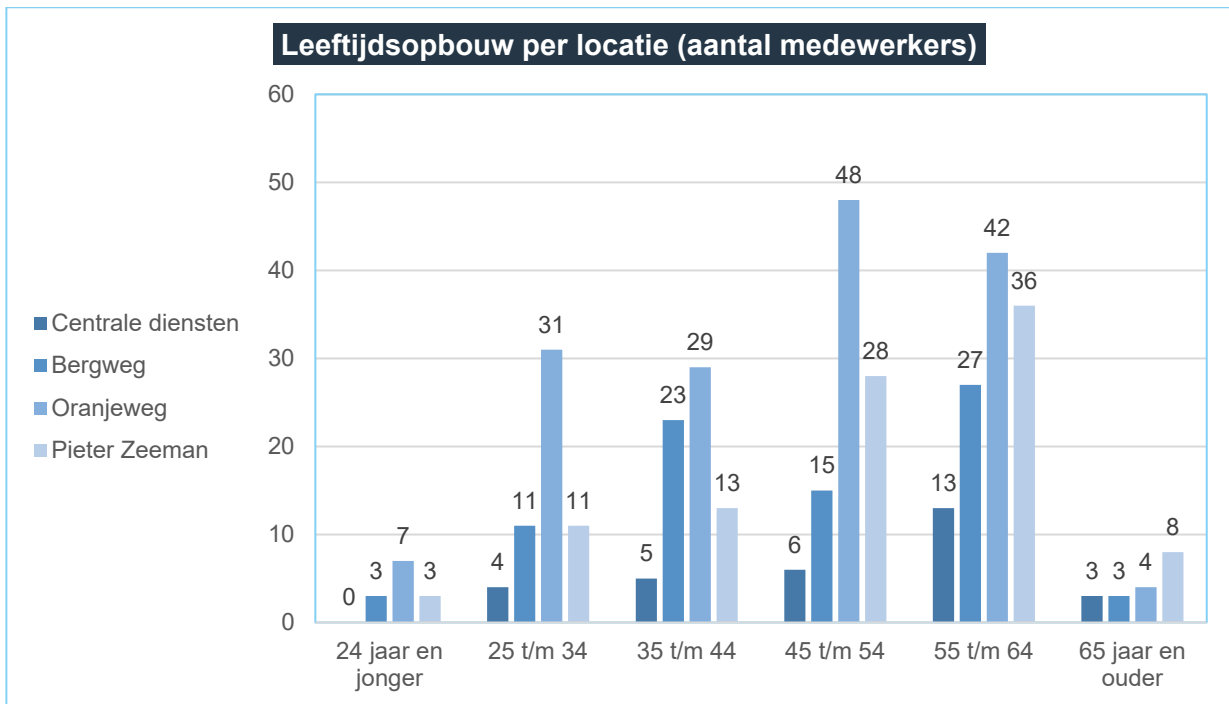
Met behulp van het Scenariomodel van Voion ramen wij jaarlijks, in welke vakken de grootste tekorten zullen ontstaan. Dit doen we in samenwerking met andere Zeeuwse scholen en met als doel hier nu al proactief op in te spelen. In dit licht bepalen we tijdens de jaarlijkse formatieperiode op individuele basis of we eerder dan noodzakelijk overgaan op een vast contract voor medewerkers met een tijdelijk contract. Het blijft altijd zoeken naar de balans tussen het handhaven van een flexibele schil, prognosticeren van leerlingaantallen, pensionering van medewerkers en het lerarentekort in de samenleving.

Figuur 4

Figuur 5

Bevoegdheid docenten

Het aandeel bevoegd gegeven lessen in 2019 (85%) is gelijk gebleven aan de bevoegd gegeven lessen in 2018 (meting IPTO). Van de resterende 15% is een meerderheid benoembaar. Dat wil zeggen: in opleiding, anders bevoegd of onder bevoegd. Een minimaal percentage van 3% van de lessen wordt onbevoegd gegeven, vaak onder toezicht van een bevoegd docent. In veel gevallen zijn de docenten bekwaam, maar niet bevoegd voor dit vak.

Het huidige beleid laat echter geen ruimte voor onbevoegde docenten en/of langdurige studievertraging. Hierover maken we heldere afspraken met de betreffende medewerkers. Wij streven ernaar om alleen bevoegde docenten les te laten geven.

Beheersing uitkeringen

Ex-werknemers die in de WW komen worden begeleid van werk naar werk. Voor de BWW-gerechtigden vinden in sommige gevallen kwantitatieve en kwalitatieve controles plaats. Om de instroom in de uitkeringen (arbeidsongeschiktheid en werkloosheid) te voorkomen, maken we bij een tweede spoor traject preventief gebruik van outplacement. Mede hierdoor is de reservering in verband met ziekte en WW in 2019 aanzienlijk lager dan in 2018. Daarnaast is er sprake van een (niet meetbare) preventieve werking op medewerkers die op het punt staan werkloos te raken.

5.2 Huisvesting

Pieter Zeeman

Wat betreft de nieuwbouw van Pieter Zeeman: De gemeente Schouwen-Duiveland heeft in april 2019 de Europese aanbestedingsprocedure voor de uitvoerende aannemer niet kunnen gunnen. Er was helaas geen passende inschrijving ingediend. Het oorspronkelijke ontwerp is vervolgens herzien:

- Vermindering van het aantal vierkante meters: de Vitruvio leerlingen van Obase worden niet in de nieuwbouw gehuisvest.
- Terugbrengen van de maatvoering van de gymzalen naar de norm.
- Bijstellen materiaalkeuze.
- Herschikking van functies en afdelingen over het gebouw.

Het nieuwe ontwerp is opnieuw aanbesteed in drie percelen, te weten: bouwkundig, installaties en buitenruimte. Deze aanbesteding leverde passende aanbiedingen op en inmiddels heeft de gunning plaatsgevonden. Volgens planning wordt het gebouw eind 2022 opgeleverd.

Artist impression van de nieuwbouw van Pieter Zeeman

Het Goese Lyceum locatie Bergweg

Het Goese Lyceum locatie Bergweg heeft een goed geoutilleerd gebouw. Er vonden in 2019 een aantal interne aanpassingen plaats, ten behoeve van de werkplekken van personeel. In 2020 doen wij onderzoek naar mogelijke duurzaamheidsaanpassingen.

Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg

Twee jaar geleden pasten wij Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg aan, om de toegankelijkheid voor leerlingen met een fysieke beperking te vergroten. Ons marktaandeel groeit en het lokalentekort losten wij tijdelijk op door het huren van ruimtes bij de naastgelegen sportvereniging. In 2020 bekijken wij of er sprake is van blijvende toename en of een structurele oplossing nodig is.

5.3 Financiële positie

De volgende overzichten zijn gebaseerd op gegevens uit de jaarrekening. Ze geven het bestuur inzicht in de financiële positie.

Tabel 7

Vergelijkend balansoverzicht				
	31 december 2019		31 december 2018	
	€	%	€	%
ACTIVA				
1.2 Materiële vaste activa	2.556.897	21,3	2.741.017	24,7
1.5 Vorderingen	425.357	3,5	403.325	3,6
1.7 Liquide middelen	9.042.854	75,2	7.934.247	71,6
	12.025.108	100,0	11.078.589	100,0
PASSIVA				
2.1 Eigen Vermogen	5.524.254	45,9	4.595.841	41,5
2.2 Voorzieningen	2.452.562	20,4	2.672.543	24,1
2.4 Kortlopende schulden	4.048.292	33,7	3.810.205	34,4
	12.025.108	100,0	11.078.589	100,0

Liquiditeit

De liquiditeitsratio van Pontes is toegenomen van 2,19 in 2018 naar 2,34 in 2019 en is daarmee ruim voldoende. Deze stijging wordt mede veroorzaakt door de eenmalige rijksbijdrage ter vermindering van werkdruk. Dit is een bijdrage van €480.000. In 2019 staan hier geen uitgaven tegenover. Er waren in 2019 geen liquiditeitsproblemen.

Investeringsbeleid

Bij het opmaken van de begroting bepalen wij de investeringsruimte. Bij de beoordeling van de aanvragen kijken we naar:

- De aard van de investering.
- Vervanging of uitbreiding?
- Noodzakelijk of wenselijk?
- De financiële ruimte van de locatie.

We streven naar spreiding van de lasten door gelijke verdeling over de jaren heen.

Wij faciliteren het geven van modern onderwijs. In 2019 zijn wij gestart met het verstrekken van devices voor docenten op Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg. De kosten hiervoor bedragen €103.000. In 2020 en 2021 verstrekken wij devices op de andere locaties. Ook hebben wij een nieuw type smartboard geïntroduceerd. De smartboards (in 2019 in totaal 20 stuks) voeren wij de komende jaren geleidelijk in.

Reservepositie

De reservepositie is ruim voldoende. Het gewenste buffervermogen ter dekking van de risico's is vastgesteld op 5%. Het buffervermogen inclusief de private middelen bedraagt eind 2019 10,69%. Ter dekking van de kosten voor werkdrukvermindering is er een bestemmingsreserve van €480.000 gevormd. De komende twee jaar valt deze reserve-vrij.

Resultaat

Het resultaat over 2019 bedraagt € 928.413 tegenover € 197.786 over 2018.

De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

Tabel 8

Resultaat			
	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Baten			
3.1 (Rijks)bijdragen	27.136.190	25.965.684	25.582.975
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	85.836	190.695	94.562
3.5 Overige baten	1.231.557	1.001.712	1.387.191
	28.453.583	27.158.090	27.064.728
Lasten			
Personele lasten	22.056.543	21.728.690	21.420.249
Afschrijvingen	734.949	838.072	959.096
Huisvestingslasten	1.217.912	1.209.510	1.057.091
Overige instellingslasten	3.517.425	3.340.989	3.469.535
	27.526.829	27.117.262	26.905.971
Saldo baten en lasten	926.754	40.829	158.757
Financiële baten en lasten	1.659	3.000	39.028
Nettoresultaat	928.413	43.829	197.786

Tabel 9

Verklaring van de verschillen ten opzichte van de begroting 2019		
Rijksbijdragen		x1.000
Indexering Rijksbijdragen 1,1% hoger dan begroot	145	
Eenmalige extra subsidie i.v.m. werkdrukvermindering	480	
Verhoging materiele rijksbijdrage	117	
Verhoging prestatiebox	86	
Hogere baten Samenwerkingsverband	245	
Hogere Techniekgeld baten	53	
Meer overige subsidie (nieuwkomers VSV en studiebeurs)	45	
		1.171
Minder overige overheidsbijdragen		-105
Overige baten		
Meer huurbaten en overige baten doorbelasting personeel	158	
Meer vrijwillige ouderbijdragen en excursiebijdragen	71	
		229
Personele lasten		
Minder inzet directie (deel verschuiving naar OOP)	127	
Meer inzet personeel i.v.m. hogere leerlingen aantallen)	-416	
Hogere inzet OOP (verschuiving van directie)	-86	
Minder inzet eigen personeel bij vervanging	136	
Meer inzet ingeleend personeel	-426	
Dotatie reservering WW, jubilea e.o.	39	
Mutatie Persoonlijk budget	45	
Vrijval reservering risico ziekte	259	
Hogere uitgaven werkkostenregeling en vrije verstrekkingen	-29	
Hogere overige personeelskosten	-27	
Minder scholingskosten	51	
		-327

Vervolg tabel 9

Verklaring van de verschillen ten opzichte van de begroting 2019		
Lagere afschrijvingskosten met name leermiddelen		103
Huisvestingslasten		
Meer onderhoudskosten	-29	
Minder energielasten	4	
Minder schoonmaakkosten	20	
Hogere overige huisvestingskosten	-4	
		-9
Overige instellingslasten		
Meer automatiseringskosten	-108	
Hogere contributies en abonnementen	-9	
Meer kosten externe advies (conflicten, onderzoek samenwerking ed.)	-53	
Meer kosten werkboeken en licenties	-53	
Minder pr, representatie en open dagen kosten	13	
Lagere kosten repro	3	
Minder kosten vrijwillige ouderbijdragen/ speciaal aanbod en excursies	46	
Meer materiële uitgaven techniek	-19	
Overige kosten	4	
		-176
Minder financiële baten		-1
Positief resultaat t.o.v. begroting		885

Rijksbijdragen

In het najaar 2019 is de personele lumpsum aangepast met de loonkostenstijgingen met 3,1%. In de begroting van 2019 hielden wij rekening met een verhoging van 2%. In december 2019 werd een onverwachte, eenmalige subsidie verstrekt van €480.000. Deze subsidie is bedoeld ter dekking van kosten die samenhangen met werkdrukvermindering. Voor het totale bedrag is een bestemmingsreserve gevormd. Wij zullen de middelen in de komende twee jaar besteden. De baten van het Samenwerkingsverband zijn hoger door de toekenning van meer arrangements- en projectgelden en de hogere vergoeding voor LWOO. Eind 2019 zijn de Techniekgelden voor de tweede fase verhoogd.

Overige Overheidsbijdragen

De baten van het project PO-VO (€ 57.000) zijn doorgeschoven naar 2020. Dit komt door de verlate start van de activiteiten. De baten van de arrangementen van het Samenwerkingsverband waren hieronder begroot, deze dienen formeel onder de rijksbijdragen te worden verantwoord.

Overige baten

De huurbaten nemen toe, omdat het aantal huurders toeneemt (€26.000). De baten van detachering zijn hoger dan begroot door meer uitleen en doorbelasting van de kosten van de inzet van symbiose-lessen (€ 132.000). De overige baten stijgen door meer baten excursies (€ 30.000). Hier staan ook meer kosten tegenover. De bijdragen voor overige activiteiten en bijdragen materialen (€ 41.000) is hoger dan begroot.

Personele lasten

De personele lasten nemen toe als gevolg van verhoging van de werkgeverslasten (circa € 545.000). In de begroting hielden wij rekening met een leerlingdaling. Deze daling brengt een verminderde formatie-inzet met zich mee (€ -364.000). Het tegenovergestelde bleek het geval: er is meer formatie ingezet in verband met de leerlingtoename (41 leerlingen, circa € 150.000) en meer inzet van arrangementen (€ 75.000). We hebben meer extern ingeleend personeel ingezet. Dit gebeurde met name bij Pieter Zeeman. Het vervullen van bepaalde vacatures op deze locatie is lastig. Daarnaast maken we gebruik van inleen om het risico voor de wachtgeldverplichting te beperken. Het aantal langdurig zieken nam in 2019 sterk af, ten opzichte van 2018. Een aantal medewerkers meldde zich eind 2019 als hersteld en er zijn een aantal dienstverbanden beëindigd. Hierdoor valt er €259.000 vrij uit de reservering voor 'risico wegens ziekte'.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten vallen lager uit door lagere investeringen in boeken en leermiddelen.

Overige instellingslasten

- De automatiseringskosten zijn hoger door: de stijging van de licentiekosten van diverse leveranciers (€ 50.000), dubbele netwerkkenkosten in verband met latere migratie (€ 10.000), meerwerk van de uitvoering migratie (€ 25.000) en begeleiding bij communicatie en training (€ 15.000).
- De kosten van externe adviezen nemen toe door niet voorziene advieskosten in verband met onderzoek naar samenwerking (€ 12.000), meer kosten conflicten (€ 15.000) en overige advieskosten (€ 13.000).
- De kosten van leermiddelen nemen toe door stijging van de kosten van werkboeken en digitale licenties (€ 53.000).
- De kosten van excursies stijgen met € 38.000. Hier staan wel baten tegenover. De uitgaven van overige activiteiten zijn € 84.000 lager dan begroot.

Ter beoordeling van de financiële cijfers zijn de volgende kengetallen toegevoegd.

Tabel 10

Kengetallen		
	2019	2018
Liquiditeit <i>(Vlottende activa / kortlopende schulden)</i>	2,34	2,19
Quick ratio <i>(Vlottende activa- voorraden / kortlopende schulden)</i>	2,34	2,19
Solvabiliteit 1 <i>(Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)</i>	45,94	41,48
Solvabiliteit 2 <i>(Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)</i>	66,33	65,61
Rentabiliteit <i>(Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%)</i>	3,26	0,73
Weerstandvermogen <i>(Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%)</i>	10,94	7,25
Huisvestingsratio <i>(Totaal kapitaal (ex gebouwen) / totale baten (incl. fin.baten) * 100 %)</i>	5,53	5,34
Personele lasten / totale lasten (in %)	80,13	79,61
Materiële lasten / totale lasten (in %)	19,87	20,39

Liquiditeit/Quick ratio

Beide kengetallen geven aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen. Volgens het financieel beleidskader is de streefwaarde ingesteld op 1. De commissie Don geeft een streefwaarde van tussen de 0,5 en 1,5.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of met vreemd vermogen. De commissie Don stelt als ondergrens 0,2 en heeft geen bovengrens geformuleerd.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven bedoelen ze met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming. In het onderwijs (non-profit sector) legt men een relatie tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen. Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de kosten. In lijn van de notitie "Pontes financieel gezond" zou dit kengetal minimaal tussen de 1,25 en 1,5 moeten liggen. De commissie Don geeft een grens aan van 0% tot 5%.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen. Na opmaken van de risico-inventarisatie kan een streefwaarde worden bepaald. Voorheen werd vanuit het Ministerie als richtlijn gegeven 'tussen de 10% en 40%'. De commissie Don kent hier geen streefwaarde aan toe.

Kwaliteitszorg

Voor de ontwikkeling van kwaliteitszorg zetten we onder andere de prestatieboxgelden in (zie 2.2.2). In 2019 hebben wij een verantwoordingsstructuur opgezet. Deze structuur sluit aan bij het 'Toezichtkader van de Inspectie'. Binnen de directie organiseerden wij verschillende scholingsdagen. Hier werden onder andere de A3-plannen van de locaties en de ondersteunende diensten plenair gepresenteerd. Er is onderzoek gedaan naar een kwaliteitszorgsysteem. Dit systeem wordt in 2020 aangeschaft en uitgerold.

5.4 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

Leerling ontwikkeling

Voor de bekostiging is het leerlingenaantal op peildatum 1 oktober maatgevend. Dit aantal daalde van 3.105 leerlingen in 2018 naar 2.994 leerlingen in 2019.

Tabel 11

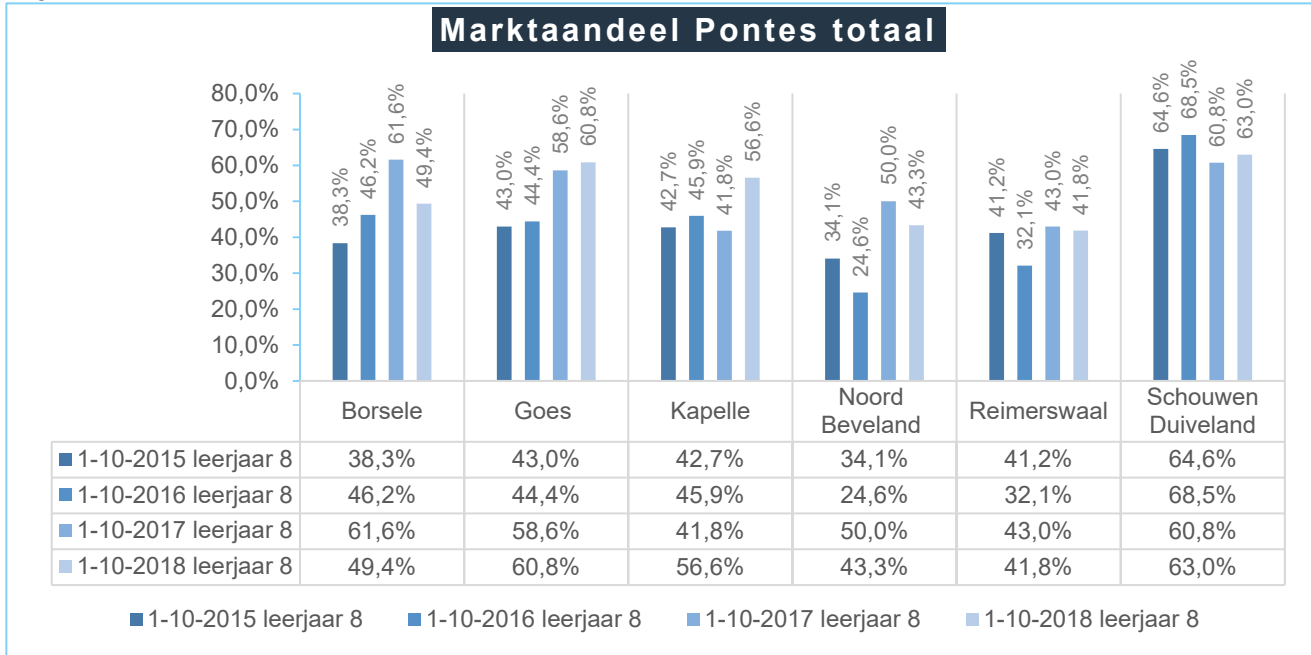
Overzicht verdeling leerlingen over locaties									
Locatie	Regulier			Vavo			Totaal		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Het Goese Lyceum locatie Bergweg	550	548	409				550	548	409
Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg	1.581	1.630	1.605	17	12	4	1.598	1.642	1.609
Pieter Zeeman	843	913	1.010	3	2	5	846	915	1.015
Totaal	2.974	3.091	3.024	20	14	9	2.994	3.105	3.033

Toelichting:

Op Het Goese Lyceum locatie Bergweg zien we een lichte stijging. Ondanks de grote uitstroom in de bovenbouw is door de toename van het marktaandeel het leerlingenaantal licht gestegen. Het predicaat 'Excellent' en het brede aanbod droegen bij aan de groei van het marktaandeel. Op Schouwen-Duiveland is de krimp het grootst. Bij stabilisatie van het marktaandeel daalt hier het leerlingenaantal door de grote uitstroom van examenleerlingen.

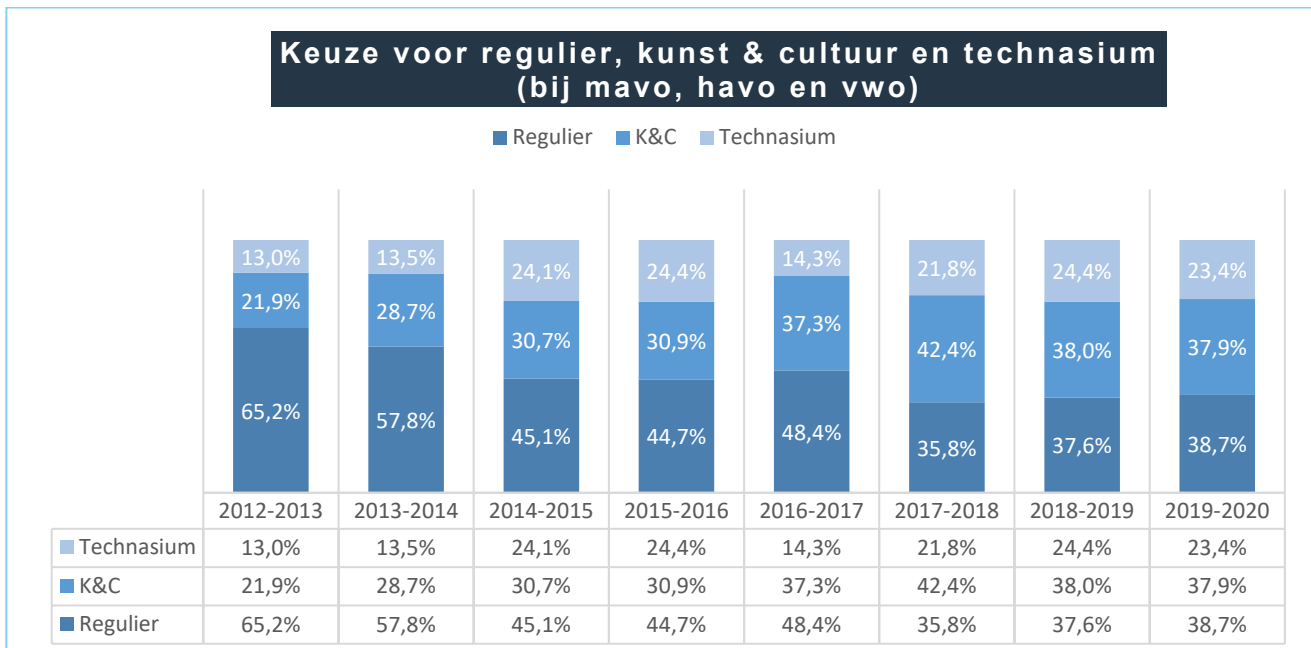
Het volgende overzicht (figuur 6) toont het marktaandeel van Pontes per 1 oktober 2019. Het marktaandeel is uitgedrukt in een percentage van het potentieel aantal leerlingen welke in het jaar voorafgaand in groep 8 zat. Leerlingen van scholen met reformatorische grondslag zijn in deze weergave niet meegenomen. In bijna alle gemeenten is sprake van een groeiend marktaandeel. In 2020 zal blijken of deze trend zich voortzet.

Figuur 6

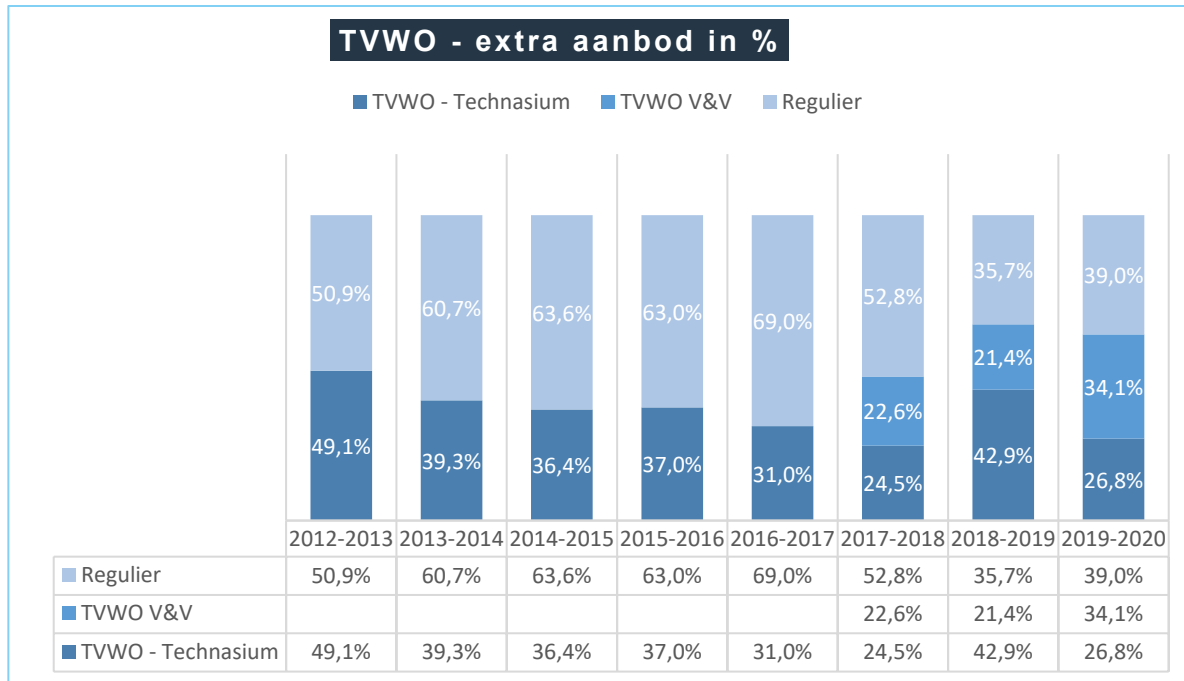
Uit onderzoek blijkt dat bij de keuze voor een school het speciaal aanbod belangrijk is. Onderstaand figuur toont een stijgende lijn van het percentage deelnemers aan Kunst en Cultuur, Technasium, TTO ten opzichte van het regulier onderwijs. Dit bevestigt onze keuze vanuit het Strategisch Beleidsplan om ons speciaal aanbod in stand te houden.

Figuur 7

Figuur 8 toont een overzicht van ons keuzeaanbod in het vwo. Dit bestaat uit Regulier Tweektalig vwo Versneld en Verrijkt (TVWO V&V) en Tweektalig vwo Technasium (TVWO -Technasium). Het TVWO V&V bieden wij sinds schooljaar 2017-2018 aan. Dit heeft invloed op het aantal leerlingen dat kiest voor het Technasium.

Figuur 8

Examenresultaten

En dan de examenresultaten. De volgende figuren (9 tot en met 19) tonen de resultaten per schoolsoort per locatie, afgezet tegen het landelijk gemiddelde.

In 2019 zijn er zeven leerlingen cum laude geslaagd (gemiddeld eindcijfer minimaal 8, geen enkel vak lager dan 6 bij VMBO en Havo) of 7 bij VWO):

Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg:

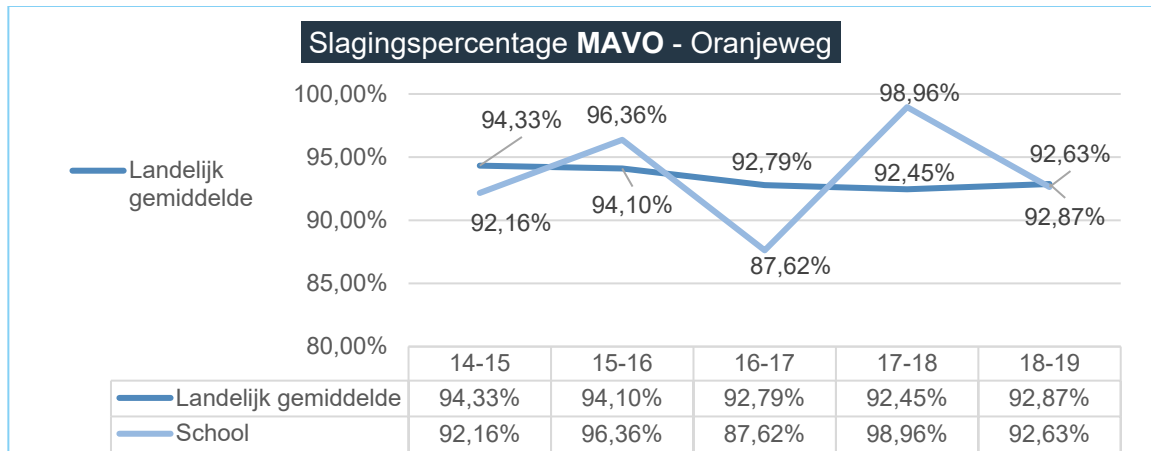
- 4 vwo-leerlingen
- 1 havo-leerling

Pieter Zeeman:

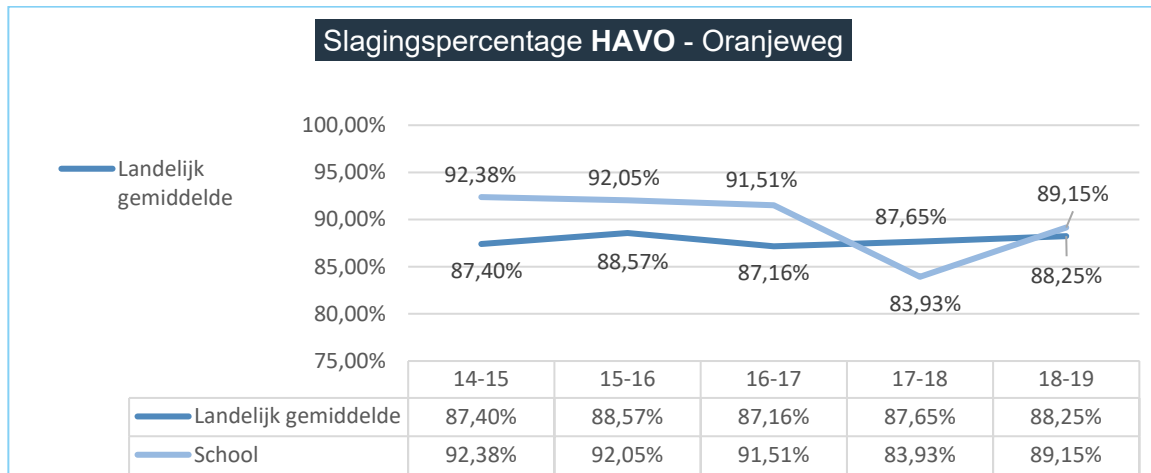
- 1 vwo-leerling
- 1 vmbo-t-leerling

Examenresultaten ‘Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg’

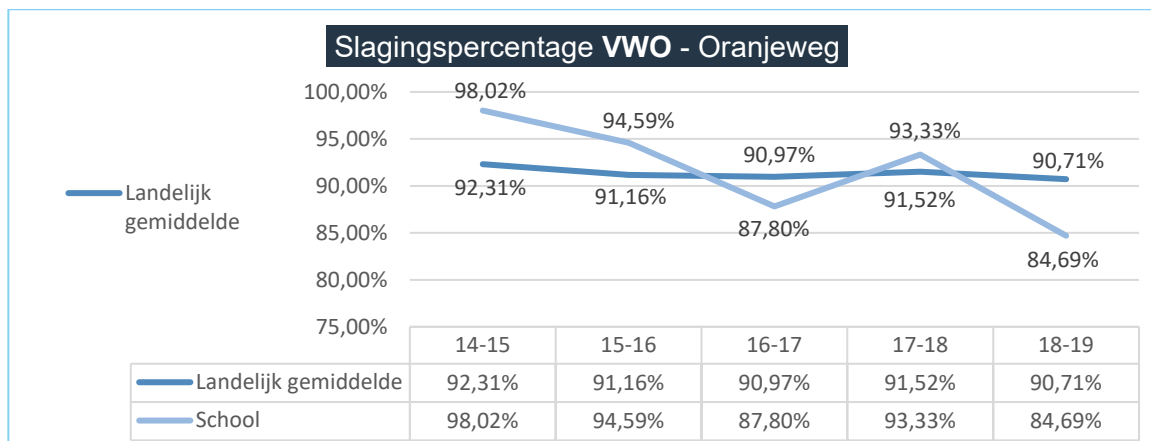
Figuur 9

Figuur 10

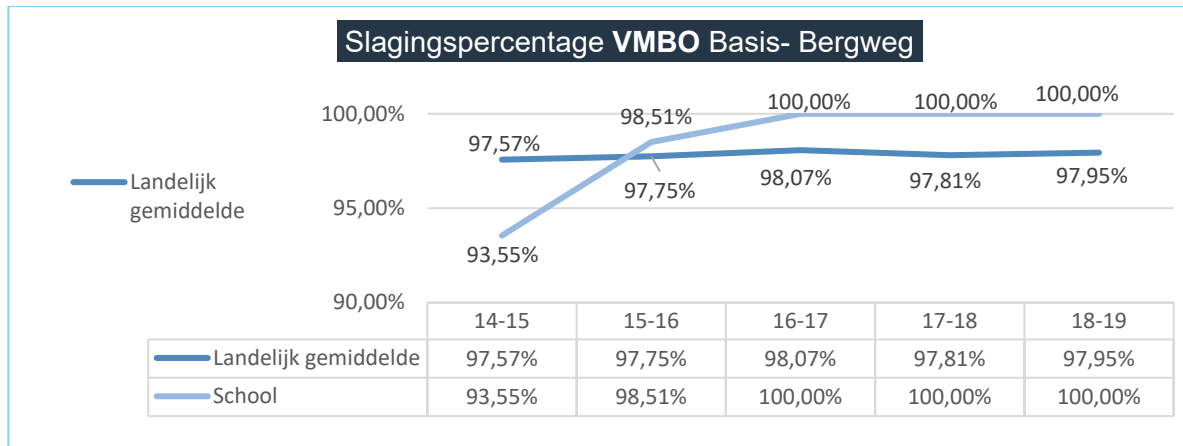

Figuur 11

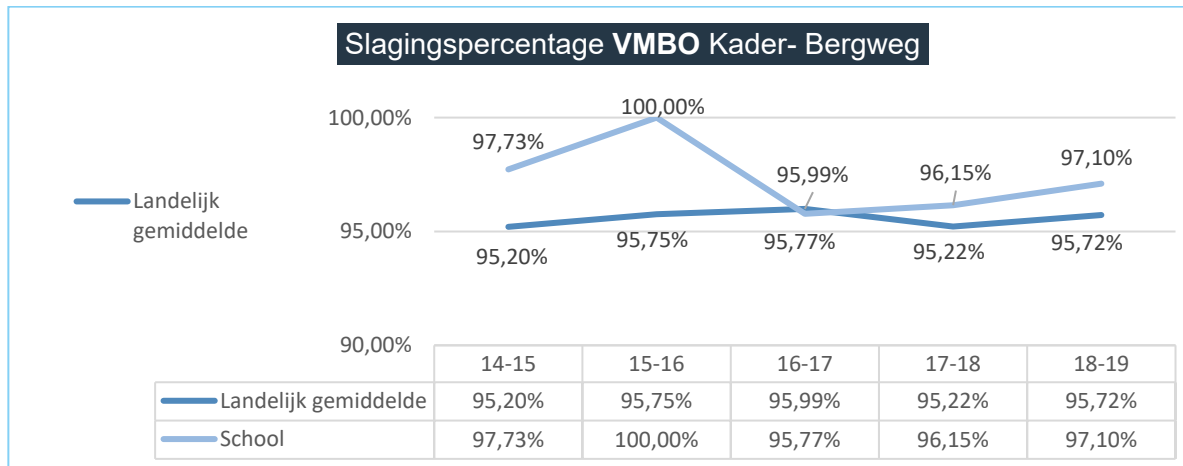

Examenresultaten ‘Het Goese Lyceum locatie Bergweg’

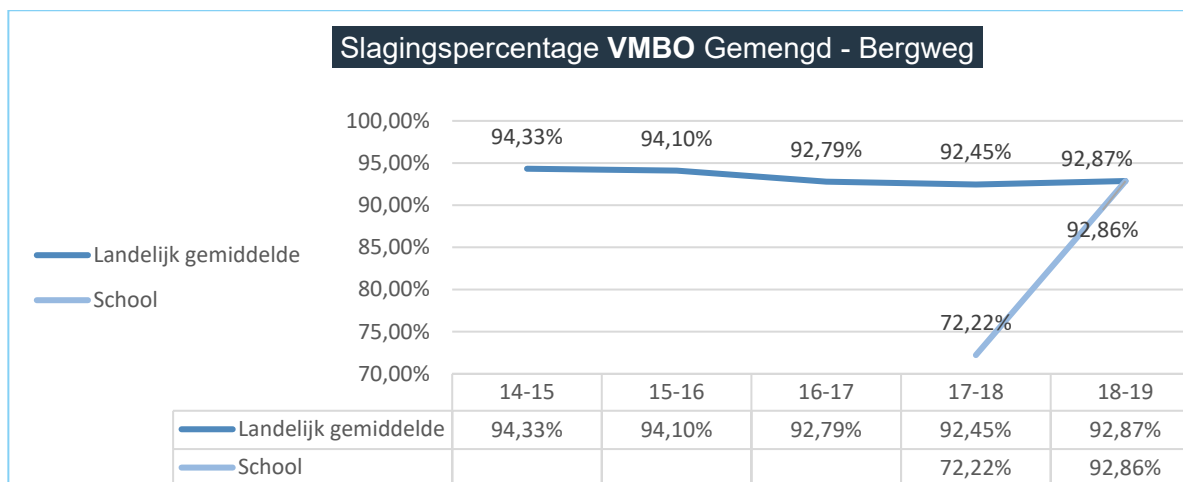
Figuur 12

Figuur 13

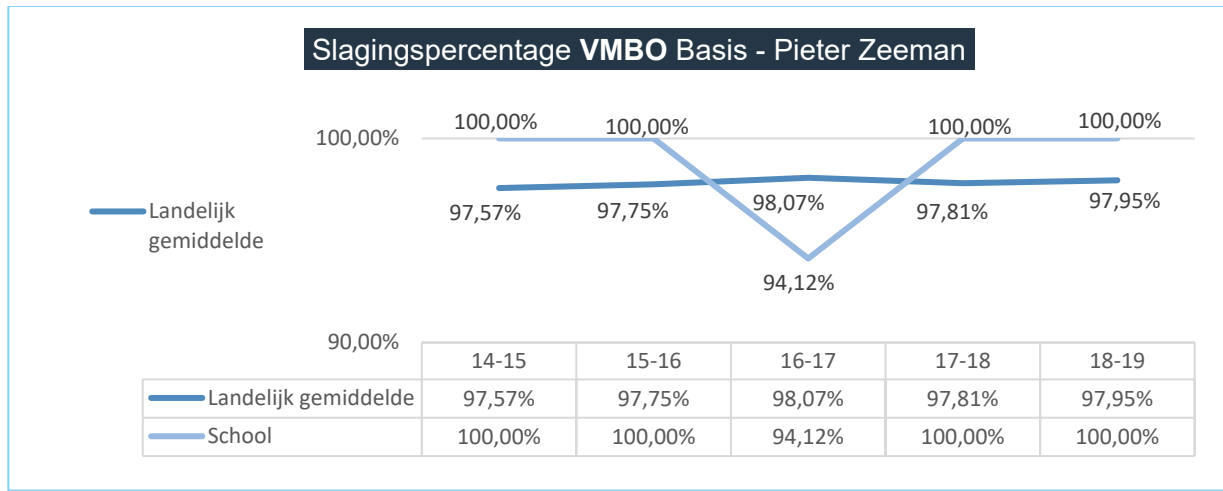

Figuur 14

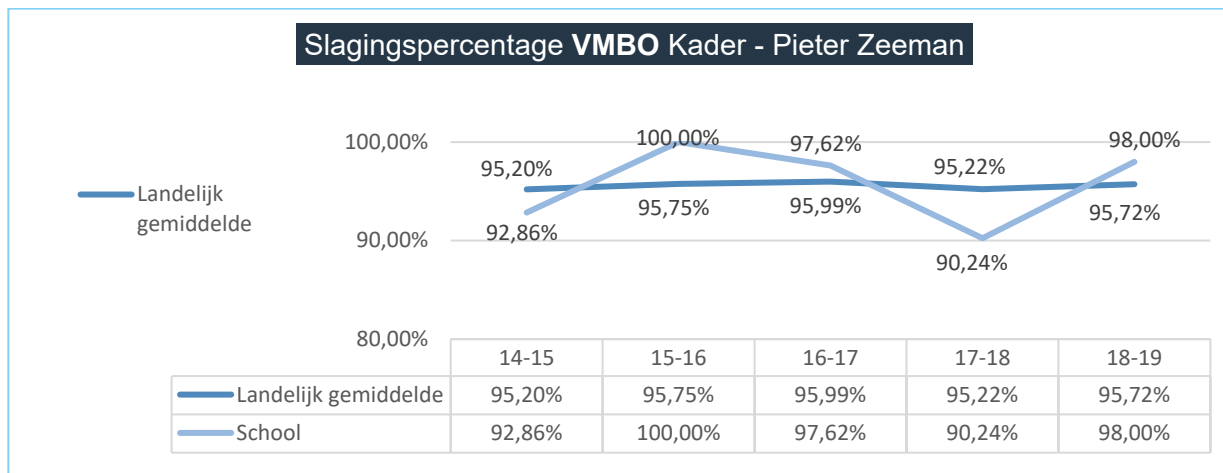

Examenresultaten 'Pieter Zeeman'

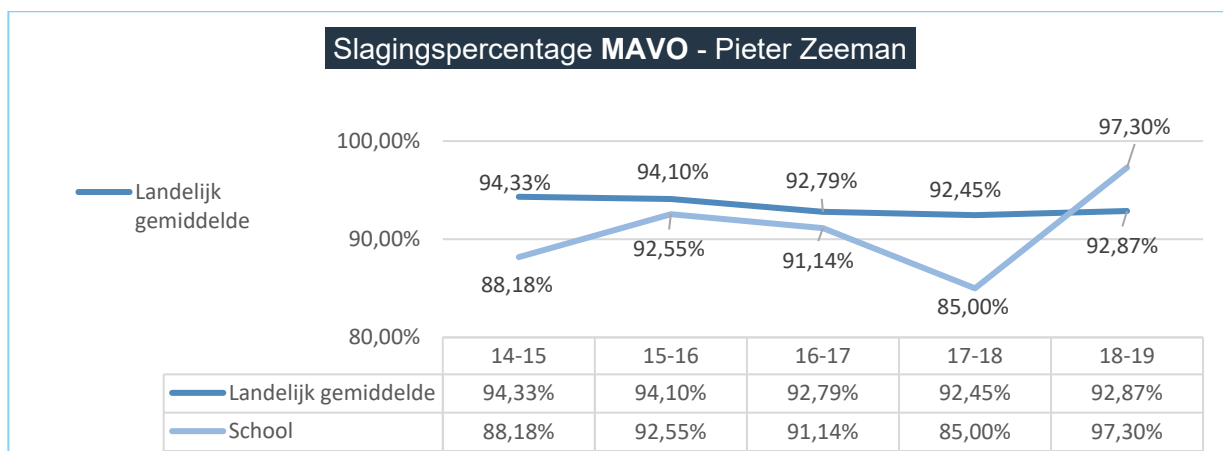
Figuur 15

Figuur 16

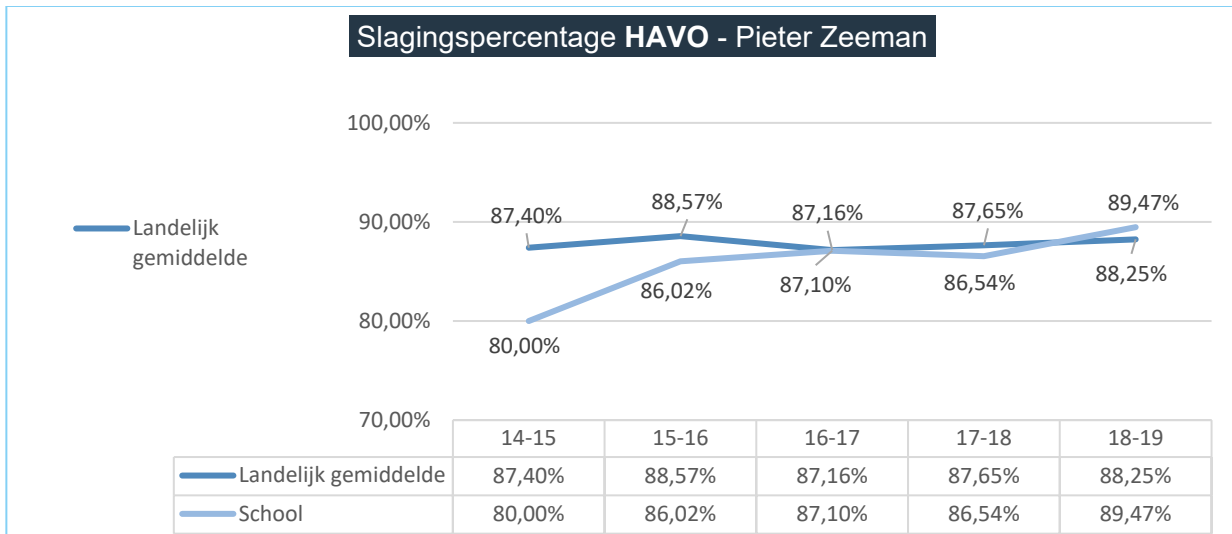
Figuur 17

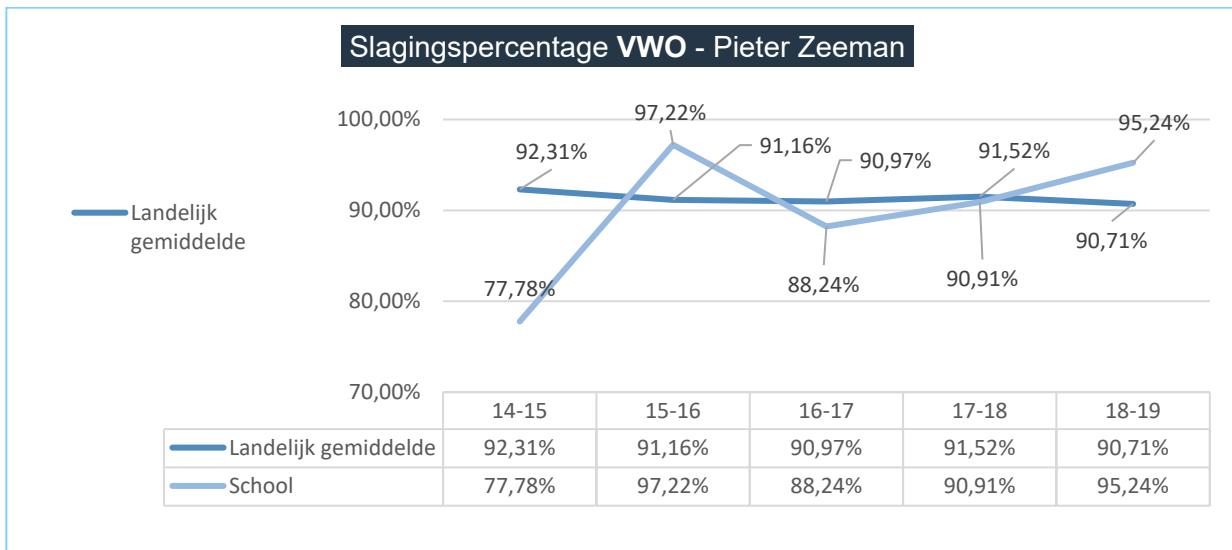

Examenresultaten 'Pieter Zeeman'

Figuur 18

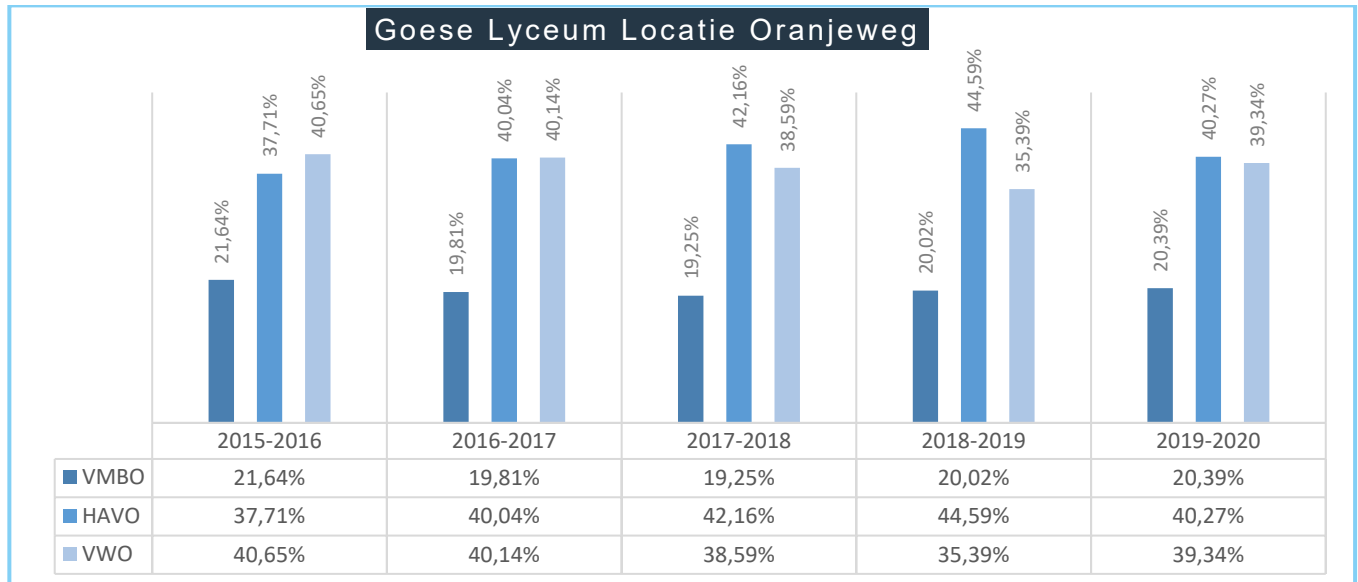
Figuur 19

Van de 9 eindexamenleerlingen in de Pro afdeling zijn er 8 geslaagd voor het MBO-1 entree diploma.

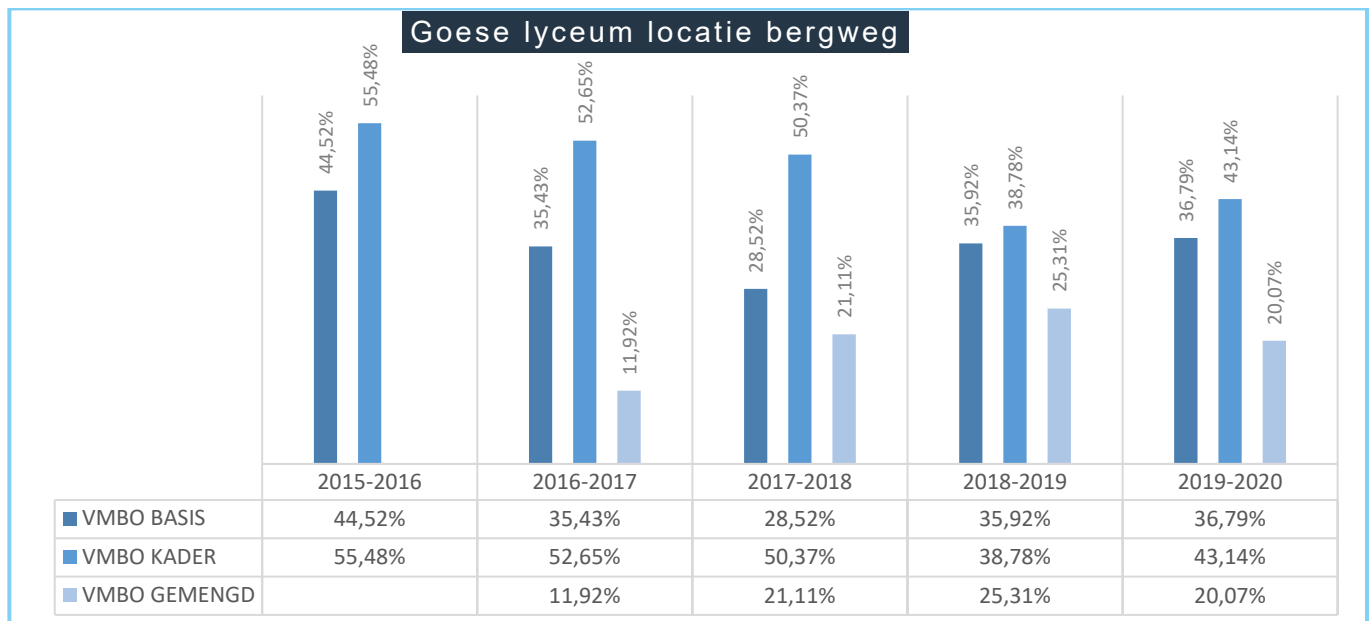
Onderstaande figuren (20, 21 en 22) geven een overzicht van de ontwikkeling van de procentuele verdeling van de leerlingen, per locatie, over de verschillende onderwijssoorten.

Figuur 20

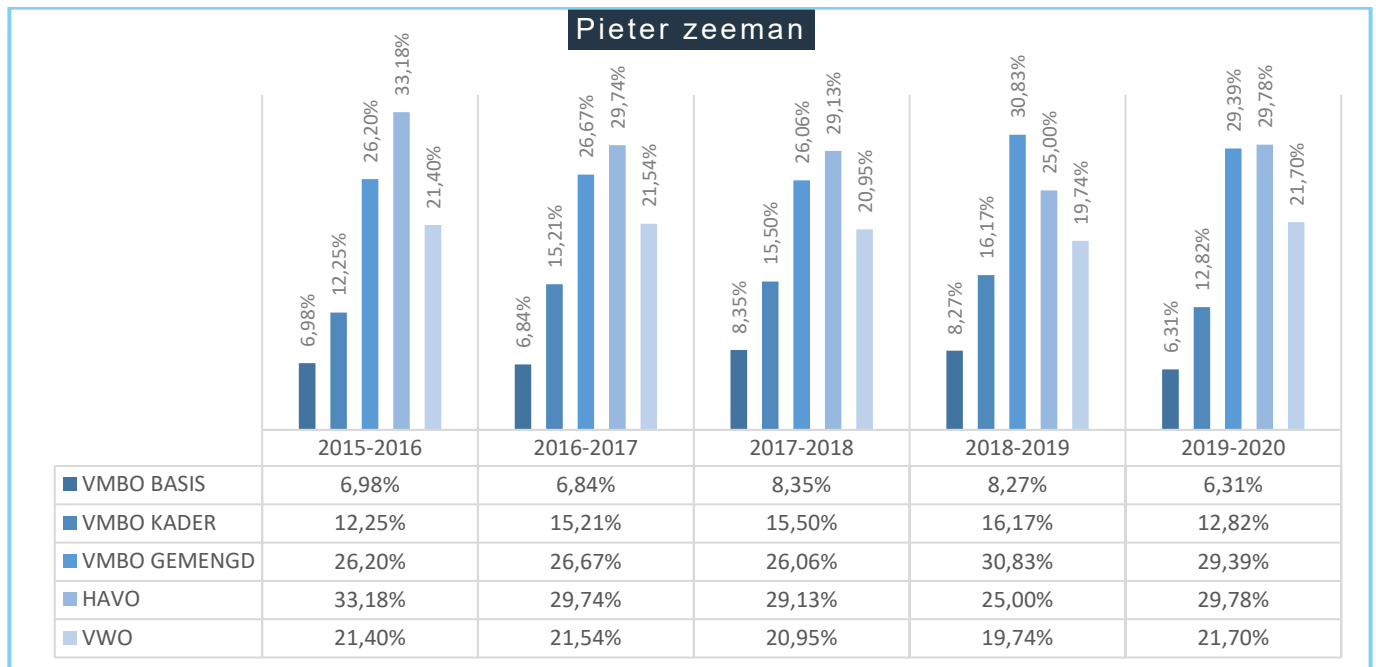
De verdeling bij Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg kent een vrij constant karakter. Het havo-deel lijkt iets af te nemen ten gunste van het vwo-deel.

Figuur 21

Bij Het Goese Lyceum locatie Bergweg stijgt het aandeel van het aantal vmbo-basis en kader-leerlingen. Dit komt door de instroom van de leerlingen voor het groene profiel. Hierdoor zijn er verhoudingsgewijs minder vmbo gemengd leerlingen.

Figuur 22

Bij Pieter Zeeman loopt verhoudingsgewijs het aantal leerlingen voor vmbo-basis en -kader terug. Het aandeel leerlingen vmbo-t, havo en vwo is vrij constant.

5.3 Duurzaamheid

Wanneer wij aanbesteden, gaat er aandacht uit naar duurzaamheid. In onze afweging nemen wij ook de terugverdientijd van investeringen mee. In 2019 zorgden wij voor:

- Gescheiden inzameling van afval
- Optimalisering van de inregeling van installaties
- Het vervangen van digitale borden door led-borden

Naast deze 'harde investeringen' hebben wij aandacht voor maatschappelijke duurzaamheid. Daar waar mogelijk vragen wij onze leveranciers om de inzet van mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt.

In 2019 is de verplichte energiescan uitgevoerd. Met de gemeente Goes stemmen wij zaken af rondom de investeringskosten. In 2020 werken wij dit verder uit.

6. Toekomstige ontwikkelingen

6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein

Onderwijs

Pieter Zeeman werkt aan de realisatie van het nieuwe onderwijskundige concept, genaamd: 'Met jouw talent vooruit'. De ingebruikname van de nieuwbouw van de school, vormt een mooi natuurlijk overgangsmoment tussen het bestaande en het nieuwe onderwijs. De nieuwbouw is helaas vertraagd, maar de onderwijskundige ontwikkeling (en daarmee de implementatie van het nieuwe onderwijs) gaat door. Na de herfstvakantie van 2020, draaien wij een pilot met het flexrooster. De uitkomst van deze pilot zal leiden tot de keuze van een nieuw dagrooster voor de school. Dit rooster moet dienstbaar zijn aan de vorm van gepersonaliseerd onderwijs dat Pieter Zeeman de leerlingen graag wil bieden.

Bij Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg is in het schooljaar 2019/2020 de kennisgroep onderwijs gestart. Het onderzoek naar het nieuwe onderwijsconcept werkt met het principe: Koers, Concept, Praktijk. We hebben scholen bezocht, documentstudies gedaan en gesprekken met secties gepland. We hebben nagedacht over het onderwijs van 'hier en nu' en het gewenste onderwijs van 'de toekomst'. Het concept kent drie speelvelden:

- Flexibilisering in het rooster
- Leerlingbegeleiding & mentorraat
- Leerlingen & docenten in de les

De werktitel voor het concept is HGL: Het Goese Leren. Komend schooljaar rollen wij (op beperkte schaal) het nieuwe concept uit.

Daarnaast werken we op beide locaties aan het uitwerken van het toetsbeleid en een examenvisie (volgens de richtlijnen van de VO-raad). We doen dit met behulp van externe ondersteuning.

Kwaliteitszorg

In 2020 schaffen wij een nieuw, ondersteunend programma aan. Dit programma stelt ons in staat om structuur en prioriteiten aan te brengen. Tevens helpt het programma ons om beter te rapporteren. Het gebruik van dit nieuwe programma vraagt om training en extra inzet voor het invoeren van data en gegevens. Als eerste worden de modules toezichtkader en financiën uitgerold.

Personeel

Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt voor docenten in een groot aantal lesgebieden, slagen wij er tot op heden in onze vacatures te vervullen. Wij profileren ons samen met het Zeeuwse onderwijsveld op de arbeidsmarkt, zodat bij er bij kleine(er) vacatures vraagbundeling kan ontstaan. De komende jaren zal veel van ons personeel de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. Daarom ligt onze focus op werving en selectie en het tijdig binden van (potentiële) werknemers. Digitale platforms zijn hierbij van essentieel belang. Ons meerjaren formatieplan geeft ons sturing, zodat wij waar nodig actie kunnen ondernemen.

Huisvesting

Eind 2021 wordt volgens de planning de nieuwbouw van Pieter Zeeman opgeleverd. Dit is een op het onderwijs toegesneden gebouw, dat qua oppervlakte past bij het te verwachte aantal leerlingen.

De verwachte daling in leerlingen bij onze Goese locaties zorgen voor een evenwichtigere verdeling tussen de behoefte aan ruimte en de beschikbaarheid hiervan.

Investeringsen

- Inrichting nieuwbouw Pieter Zeeman: €772.000
- Duurzaamheidsmaatregelen nieuwbouw Pieter Zeeman: €585.000
- Devices voor personeel: €48.000 in 2020 en €72.000 in 2021

Duurzaamheid

De nieuwbouw van Pieter Zeeman heeft het predicaat 'Bijna Energie Neutraal Gebouw' (BENG). Het gebouw is gasloos en wordt voorzien van energie door een WKO en zonnepanelen. Ook Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg is een energiezuinig gebouw. Uit onderzoek blijkt dat, met uitzondering van het 'gasloos' maken, er weinig aanpassingen nodig zijn. Wij doen momenteel nader onderzoek voor Het Goese Lyceum locatie Bergweg. We zullen een investeringsplan voor de komende jaren opstellen.

In ons inkoopbeleid besteden wij aandacht aan duurzaamheid in de breedste zin van het woord.

6.2 Continuïteitsparagraaf Algemeen

Tabel 12

Meerjarenraming op basis van de verwachtingen van de VO Raad						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
3.1 (Rijks)bijdragen	27.136.190	25.762.255	25.660.135	25.388.992	24.915.225	24.278.668
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	85.836	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
3.5 Overige baten	1.231.557	1.220.012	1.172.012	1.167.012	1.167.012	1.167.012
	28.453.583	27.017.267	26.867.147	26.591.004	26.117.237	25.480.679
Lasten						
Personele lasten	22.056.543	21.886.509	21.102.615	21.148.908	21.122.634	21.278.917
<i>Budgettaire ruimte voor personeel</i>		21.886.509	20.984.133	20.957.320	20.860.005	20.452.938
Afschrijvingen	734.949	679.858	698.426	750.414	710.467	687.630
Huisvestingslasten	1.217.912	1.224.979	1.239.979	1.115.749	1.114.524	1.114.805
Overige instellingslasten	3.517.425	3.376.117	3.376.117	3.376.117	3.376.117	3.223.227
	27.526.829	27.167.463	26.298.654	26.199.600	26.061.113	25.478.600
Saldo baten en lasten	926.754	-150.196	568.493	391.404	56.124	2.079
Financiële baten en lasten	1.659	1.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Nettoresultaat	928.413	-149.196	553.493	376.404	41.124	-12.921
Scenario aanvulling techniekbudget vanaf 2024 (150/200 deel structureel)		0	0	0	0	368.814
Uitgaven techniekgeden materieel 2024		0	0	0	0	-149.537
Scenario meer baten marktaandeel PZ naar 70%	0	0	0	41.413	173.030	392.849
Toename personele kosten door toename marktaandeel		0	0		-43.000	-86.000
Scenario verhoging convenant leerkracht		0	85.315	84.348	82.825	82.357
Vrijval baten werkdrukvermindering		239.840	239.840	0	0	0
(Verwacht) Resultaat	928.413	90.644	878.648	502.164	253.979	595.562

De basis voor onze meerjarenraming is de exploitatiebegroting 2020 (gebaseerd op het huidige prijspeil).

De VO-raad heeft de onderwijsbegroting van het Ministerie van OC&W afgezet tegen de rijkssubsidies. De verwachtingen van de VO-raad (publicatie december 2019) zijn in de vorm van scenario's in de begroting verwerkt. We namen ook een scenario op voor het groeiende marktaandeel van Pieter Zeeman.

De Tweede Kamer keurde het wetsvoorstel voor de invoering van de vereenvoudigde bekostiging goed. De Eerste Kamer moet het voorstel nog behandelen. Naar verwachting vindt de invoering met ingang van 2021 plaats. De nieuwe bekostigingssystematiek heeft voor ons negatieve consequenties: wij zullen minder bekostiging krijgen. De bedragen in de rekentool en in het wetsvoorstel zijn verhoogd met de prijsbijstelling van het najaar 2019. Dit is 3,1% van de personele Lumpsum.

De overige baten dalen door minder verhuuropbrengsten en minderbaten van ouders (door daling van het aantal leerlingen).

Personeel

Onder de personeelskosten zijn vanaf 2020 de kosten van directie en onderwijsondersteunend personeel doorgerekend. Dit op basis van de huidige bezetting. De ingebruikname van de nieuwbouw brengt bij Pieter Zeeman mogelijke personele besparingen met zich mee. Wij hebben hier een grove inschatting van gemaakt. Vanaf 2022 hebben wij hiervoor een besparing van €75.000 opgenomen (minder inzet OOP).

Tabel 13 dient ter verduidelijking:

Tabel 13

Verschil in beschikbaar personeelsbudget versus raming				
	2021 (x1.000)	2022 (x 1.000)	2023 (x 1.000)	2024 (x 1.000)
Geraamde personeelskosten	21.103	21.149	21.123	21.279
Budgettaire ruimte personeel	20.984	20.957	20.860	20.453
verschil	118	192	263	826
uitgedrukt in fte OP ad. 85 k	1,58	2,55	3,50	11,01

De vermelde bedragen gelden per jaar. Zij dienen dus niet bij elkaar opgeteld te worden. Wordt de formatie niet elk jaar bijgesteld, dan loopt het verschil tussen de budgettaire ruimte en de geraamde personeelskosten op tot € 839.000 in 2024. De GPL OP is gesteld op €85.000. De budgettaire toegestane personeelskosten zijn leidend in dit overzicht.

Tabel 14

Inschatting van de personele bezetting op basis van de budgettaire ruimte in FTE					
	2020	2021	2022	2023	2024
directie	11	11	11	11	11
OP	198	197	196	194,6	187
OOP	75	75	74	74	74
Totaal	284	283	280	279	272

Tussen 2020 en 2024 bereiken 30 personen in ons personeelsbestand de pensioengerechtigde leeftijd. Deze uitstroom in combinatie met de flexibele schil biedt voldoende ruimte om de personele bijsturing te realiseren.

Verwachte leerlingenaantallen

Voor de prognoses maken we gebruik van de data zoals die worden verstrekt door DUO. Zij rekenen met een '3-jaargemiddelde'. Dit doen ze om incidentele uitschieters af te vlakken. Dit gemiddelde wordt berekend per denominatie en het marktaandeel per school en per gemeente. De reformatorische leerlingen zijn bij de prognoseberekeningen buiten beschouwing gelaten. De prognose gaat uit van een dalende trend, omdat er minder leerlingen zijn. Tabel 15 geeft het te verwachten verloop vanaf 2020 weer:

Tabel 15

Leerlingenaantallen op 1 oktober	
	Totaal
2019	2.995
2020	2.925
2021	2.897
2022	2.850
2023	2.840

Het dalend leerlingenaantal is niet evenwichtig verdeeld is over de locaties. Dit betekent dat de interne personeelsmobiliteit voor Pontes als geheel een belangrijk instrument blijft. Willen wij ons speciaal aanbod in stand houden in een krimpende markt? Dan is vergaande samenwerking tussen scholen noodzakelijk. Wij gaan de verschillende vormen van samenwerking met andere onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven de komende periode dan ook onderzoeken en uitwerken.

Wij zetten in op een groot speciaal aanbod binnen onze scholen. De veranderende wetgeving rondom kansengelijkheid in het onderwijs vraagt van ons ook de komende jaren een strategie. Het vragen van een vergoeding voor het speciale aanbod aan de ouders van deelnemende leerlingen komt onder druk te staan. We verwachten een teruglopende betalingsbereidheid. Wij moeten hiervoor op zoek naar een oplossing, want we willen vooralsnog niet aan de strategische keuze voor ons ruime aanbod tornen.

Tabel 16

Meerjaren balans Pontes Scholengroep					
x €1.000					
	2020	2021	2022	2023	2024
ACTIVA					
Materiële vaste activa	2.597	3.854	3.620	3.460	3.323
Financiële vaste activa	0	0	0	0	
Vorderingen	494	494	494	494	494
Geldmiddelen	8.965	8.350	8.894	9.129	9.282
Totaal actief	12.056	12.698	13.008	13.083	13.099
PASSIVA					
Eigen vermogen	5.394	5.947	6.323	6.364	6.351
Voorzeningen	2.842	2.931	2.865	2.899	2.928
Kortlopende schulden	3.820	3.820	3.820	3.820	3.820
Totaal passief	12.056	12.698	13.008	13.083	13.099

De komende jaren verwachten wij geen grote verandering in de financieringsstructuur. De instelling blijft gefinancierd met eigen middelen. De geldmiddelen zijn ruimvoldoende om te voorzien in de liquiditeit. De liquiditeitsratio ligt tussen de 2,3 en 2,6 en is daarmee ruimvoldoende. De onttrekkingen aan de voorzieningen volgen het normale te verwachten uitgavenpatroon. De mutatie in de reserve bestaat uit het te verwachten resultaat.

7. Tot slot

Het lijkt wellicht financieel een goed jaar, echter het behalen van grote positieve resultaten is niet ons doel. De onverwachte baten dragen hierin bij. In 2020 komt er een nieuw financieel beleid. Wij heroverwegen de voorzichtige wijze van het ramen van onze kosten. Ons uitgangspunt blijft een sluitende exploitatie en financiële stabiliteit. Dit zijn voorwaarden voor een gezonde bedrijfsvoering, waarbij we de belangen van onze medewerkers natuurlijk in het oog houden. Het blijft een uitdaging om een balans te houden tussen uitstekend, wellicht onderscheidend, werkgeverschap (arbeidsvreugde) en de financiële stabiliteit van onze stichting.

Goes, mei 2020

ir. K.G. Terlage
Voorzitter College van Bestuur

Jaarstukken

2019

Stichting Scholengroep Pontes

25 mei 2020

Inhoud

<u>B Jaarrekening</u>	53
<u>B1 Grondslagen</u>	53
<u>B2 Balans per 31 december 2019</u>	58
<u>B3 Staat van baten en lasten 2019</u>	60
<u>B5 Toelichting behorende tot de balans</u>	62
<u>Model G</u>	67
<u>B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019</u>	68
<u>WNT 2019</u>	70
<u>B7 Overzicht verbonden partijen</u>	75
<u>B10 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen</u>	76
<u>Controleverklaring</u>	78
<u>C1 Controleverklaring</u>	78

B Jaarrekening

B1 Grondslagen

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met toepassing van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving Richtlijn 660 onderwijsinstellingen.

Stichting Scholengroep Pontes is het bevoegd gezag van Pontes en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de Oosterschelderegio.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva geherwaardeerd volgens kostprijsmodel.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Scholengroep Pontes zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Tekorten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de goedgekeurde begroting van het huidige jaar.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

Indien noodzakelijk voor het inzicht zijn de vergelijkende cijfers voorgaand jaar ge-herrubriceerd.

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Coöperatie Samenwerkingsverband passend Voortgezet Onderwijs Oosterschelderegio UA zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Gebouwen

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de volgende afschrijvingstermijnen: afschrijving fietsenstallen over 20 jaar, afschrijving nieuwbouw over 30 jaar, afschrijving verbouwingen 10 jaar. Voor de leermiddelen wordt een afschrijving van 25% in een jaar gehanteerd ongeacht het moment van aanschaf. De onderbouwing van deze afwijkende afschrijvingsmethode is dat op het moment van verstrekken van de leermiddelen de economische waardevermindering onmiddellijk optreedt.

Inventaris en apparatuur

Verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van onderstaande afschrijvingstermijnen m.i.v. de maand van aanschaf.

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Gebouwen en terreinen	10- 30 jaar
Inventaris en apparatuur	3-20 jaar
Leermiddelen	5 jaar

Kleine inventarisaankopen tot een bedrag van € 500 worden volgens een bestendige gedragslijn ten laste van de exploitatierekening gebracht in het jaar van aanschaf.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de gemeente. Indien een gebouw door een school blijvend wordt verlaten, wordt het gebouw "om niet" aan de gemeente overgedragen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de school en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten, welke ontstaan uit het verschil tussen de vergoeding en de werkelijk gemaakte lasten (wanneer er sprake is van een tekort, wordt dit ten laste van de algemene reserve gebracht).

Bestemmingsreserverisico's (voorheen bestemmingsreserve personeel)

De bestemmingsreserverisico's zijn gevormd voor de opvang van geldelijke gevolgen van onverwachte gebeurtenissen. De hoogte is gebaseerd op de kapitalisatie van de gewogen risico's.

Bestemmingsreserve risico vervanging i.v.m. ziekte

De bestemmingsreserve risico vervanging i.v.m. ziekte is gevormd nadat per 01-01-2006 het voortgezet onderwijs niet meer is aangesloten bij het Vervangingsfonds en het risico volledig door de werkgever dient te worden gedragen. Bij bovenmatig ziekteverzuim kan een locatie een beroep doen op dit reserve.

Bestemmingsreserve Bapo

Deze bestemming is gevormd ter dekking van de kosten die voortvloeien uit opname van eerder gespaarde Bapouren.

Reserve schoolfonds

De reserve schoolfonds betreft het saldo van de ouderbijdragen. Ten laste van de bijdragen van ouders worden o.a. betaald: de excursies, kluisjes, leerlingenverzekeringen, leerlingengereedschap, bedrijfskleding, culturele en andersoortige evenementen en andere voor de leerlingen van belang zijnde zaken.

Reserve vrijwillige ouderbijdrage

Deze reserve is gevormd uit het resultaat van de bijdrage van ouders.

Reserve contractactiviteiten

Deze reserve is gevormd uit in het verleden uitgevoerde contractactiviteiten van het voormalige Groot Stelle. Na de vorming van Scholengroep Pontes per 01-08-1999 zijn er geen contractactiviteiten meer uitgevoerd en is het bedrag van de reserve niet meer gewijzigd.

Reserve Boekenfonds

Deze reserve is gevormd uit het resultaat van het boekenfonds en dient ter dekking van onvoorziene kosten van het boekenfonds.

Reserve Kantine

Deze reserve is gevormd uit het resultaat van de kantines. Deze reserve kan worden aangewend ten behoeve van uitgaven die verband houden met de kantinevoorziening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van toekomstige verplichtingen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter. Dotaties aan de voorziening worden ten laste van de exploitatie geboekt, vrijval wordt ten gunste van de exploitatie geboekt. De dotaties aan de voorziening onderhoud zijn gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

Vanaf 2014 is een voorziening gevormd ter dekking van de kosten die verband houden met het gedeeltelijk doorbelasten van de WW-uitkeringen. Voor de duur van twee kalenderjaren is een voorziening gevormd. Op persoonsniveau wordt een inschatting van het risico gemaakt.

Op grond van de "Richtlijn Jaarverslag Onderwijs" is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Een medewerker bouwt aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband.

In 2017 is de commissie voor 'Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs' met een aanvulling gekomen m.b.t. de verplichting voor de gespaarde uren in het kader van de regeling persoonlijk budget. Op grond hiervan is deze post die als kortlopende schuld geregistreerd stond omgezet naar een voorziening. Er is een volledige dekking (100%) voor deze gespaarde uren opgenomen tegen een persoonlijk uurtarief.

In 2017 is er een nieuwe voorziening gevormd voor de kosten van langdurig zieken. Van de werknemers die op 31 december ziek zijn, is ingeschat wat de kosten zijn bij niet of slechts gedeeltelijke terugkeer in het arbeidsproces. De kosten zijn op 100% gewaardeerd.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van het ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De dekkingsgraad van het pensioenfonds ultimo 2018 bedroeg 97,0%.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva betreffen:

- vorderingen
- liquide middelen
- kortlopende schulden

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien noodzakelijk wordt hierbij op dubieuze vorderingen een voorziening in mindering gebracht.

Het kasstroom wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Stamgegevens - Baten

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Toerekeningsbeginsel

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waar ze betrekking op hebben, ongeacht het moment van ontvangst of betaling. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar worden verspreid.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen, periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

B2 Balans per 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

		31 december 2019		31 december 2018	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
1.2 Materiële vaste activa	1				
Gebouwen en terreinen		944.715		1.197.967	
Inventaris en apparatuur		1.373.635		1.229.797	
Overige inventaris		<u>238.546</u>		<u>313.254</u>	
			2.556.897		2.741.017
Vlottende activa					
1.5 Vorderingen	2				
Debiteuren		154.470		144.880	
Overige vorderingen		<u>270.887</u>		<u>258.445</u>	
			425.357		403.325
1.7 Liquide middelen	3		9.042.854		7.934.247
			<u>12.025.108</u>		<u>11.078.589</u>

B2 BALANS PER 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

		31 december 2019		31 december 2018	
		€	€	€	€
PASSIVA					
2.1 Eigen Vermogen	4				
Algemene reserve		2.266.544		1.908.149	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)		<u>3.257.709</u>		<u>2.687.692</u>	
			5.524.254		4.595.841
2.2 Voorzieningen	5				
Personeelsvoorzieningen		1.111.961		1.328.953	
Overige voorzieningen		<u>1.340.601</u>		<u>1.343.590</u>	
			2.452.562		2.672.543
2.4 Kortlopende schulden	6				
Crediteuren		444.822		471.267	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		943.965		924.271	
Schulden terzake van pensioenen		294.600		280.116	
Overige kortlopende schulden		526.149		469.829	
Overlopende passiva		<u>1.838.756</u>		<u>1.664.721</u>	
			4.048.292		3.810.205
				<u>12.025.108</u>	<u>11.078.589</u>

B3 Staat van baten en lasten 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Baten			
3.1 (Rijks)bijdragen	27.136.190	25.965.684	25.582.975
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	85.836	190.695	94.562
3.5 Overige baten	<u>1.231.557</u>	<u>1.001.712</u>	<u>1.387.191</u>
	28.453.583	27.158.090	27.064.728
Lasten			
4.1 Personele lasten	22.056.543	21.728.690	21.420.249
4.2 Afschrijvingen	734.949	838.072	959.096
4.3 Huisvestinglasten	1.217.912	1.209.510	1.057.091
4.4 Overige instellingslasten	<u>3.517.425</u>	<u>3.340.989</u>	<u>3.469.535</u>
	27.526.829	27.117.262	26.905.971
Saldo baten en lasten	926.754	40.829	158.757
5 Financiële Baten en Lasten			
Financiële baten	<u>1.659</u>	<u>3.000</u>	<u>39.028</u>
Financiële baten en lasten	1.659	3.000	39.028
Resultaat	<u>928.413</u>	<u>43.829</u>	<u>197.786</u>

	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		926.754		158.757
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	734.949		959.096	
- Mutaties voorzieningen	<u>-219.981</u>		<u>188.394</u>	
		514.967		1.147.490
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	-22.033		-14.899	
- Kortlopende schulden	<u>238.088</u>		<u>250.364</u>	
		216.055		235.465
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.657.777		1.541.712
- Ontvangen interest	1.659		39.028	
		<u>1.659</u>		<u>39.028</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.659.435		1.580.741
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-550.828		-464.030	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>-550.828</u>		<u>-464.030</u>
Mutatie liquide middelen		<u>1.108.607</u>		<u>1.116.711</u>
Beginstand liquide middelen	7.934.247		6.817.536	
Mutatie liquide middelen	<u>1.108.607</u>		<u>1.116.711</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>9.042.854</u>		<u>7.934.247</u>

B5 Toelichting behorende tot de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

31-12-2019   31-12-2018

€   €

1.2 Materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	944.715	1.197.967
Inventaris en apparatuur	1.373.635	1.229.797
Overige inventaris	<u>238.546</u>	<u>313.254</u>
	<u>2.556.897</u>	<u>2.741.017</u>

Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	overige inventaris	totaal
€	€	€	€

Boekwaarde 1 januari 2019

Aanschaffingswaarde	2.978.711	5.995.520	1.497.632	10.471.863
Overige waarde veranderingen				0
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-1.780.744</u>	<u>-4.765.723</u>	<u>-1.184.380</u>	<u>-7.730.847</u>
Boekwaarde 1 januari 2019	<u>1.197.967</u>	<u>1.229.797</u>	<u>313.252</u>	<u>2.741.016</u>

Mutaties

Investeringen	51.089	405.627	94.113	550.830
Afschrijvingen	-304.341	-261.789	-168.819	-734.949
Boekwaarde afgestoten activa		0	0	0
Overige waardeveranderingen		0	0	0
Afschrijving afgevoerde activa		0	0	0
Subsidiebijdrage				0
Mutatie boekwaarde	<u>-253.252</u>	<u>143.838</u>	<u>-74.706</u>	<u>-184.119</u>

Boekwaarde 31 december 2019

Aanschaffingswaarde	3.029.800	6.401.147	1.591.745	11.022.693
Overige waarde veranderingen		0		0
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-2.085.085</u>	<u>-5.027.512</u>	<u>-1.353.199</u>	<u>-8.465.796</u>
Boekwaarde 31 december 2019	<u>944.715</u>	<u>1.373.635</u>	<u>238.546</u>	<u>2.556.897</u>

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Gebouwen en terreinen	10-30 jaar
Inventaris en apparatuur	3-20 jaar
Leermiddelen	5 jaar

31-12-2019   31-12-2018
€   €

1.5 Vorderingen

Debiteuren	154.470	144.880
Overige vorderingen	<u>270.887</u>	<u>258.445</u>
	<u>425.357</u>	<u>403.325</u>

Ten behoeven van oninbare vordering is een voorziening gevormd ad. € 56.150. Deze voorziening is in mindering gebracht op het debiteurensaldo.

31-12-2019   31-12-2018
€   €

1.7 Liquide middelen

Kasmiddelen	8.789	39.554
Banktegoeden	1.231.849	1.224.259
Deposito's	7.784.754	6.646.434
Overige	<u>17.462</u>	<u>24.000</u>
	<u>9.042.854</u>	<u>7.934.247</u>

Banktegoeden

Betaalrekeningen	<u>1.231.849</u>	<u>1.224.259</u>
	<u>1.231.849</u>	<u>1.224.259</u>

Deposito's

ABN/AMRO depositorekening	<u>7.784.754</u>	<u>6.646.434</u>
	<u>7.784.754</u>	<u>6.646.434</u>

31-12-2019   31-12-2018
€   €

Overige

Kruisposten	<u>17.462</u>	<u>24.000</u>
	<u>17.462</u>	<u>24.000</u>

Alle liquide middelen staan vrij ter beschikking.

PASSIVA

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

4 2.1 Eigen Vermogen

	Saldo 1-1- 2019	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31- 12-2019
Algemene reserve	1.908.149	358.395	0	2.266.544
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Reserve Risico's	965.000	30.000	0	995.000
Reserve werkdrukvermindering	0	479.679	0	479.679
Reserve BAPO	<u>58.193</u>	<u>-11.218</u>	<u>0</u>	<u>46.975</u>
	<u>1.023.193</u>	<u>498.461</u>	<u>0</u>	<u>1.521.653</u>
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	1.240.636	71.557	0	1.312.193
Reserve vrijwillige ouderbijdragen	18.271	0	0	18.271
Reserve Contractactiviteiten	94.561	0	0	94.561
Reserve Boekenfonds	251.393	0	0	251.393
Reserve Kantine	<u>59.638</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>59.638</u>
	<u>1.664.500</u>	<u>71.557</u>	<u>0</u>	<u>1.736.056</u>
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	<u>2.687.692</u>	<u>570.017</u>	<u>0</u>	<u>3.257.709</u>
2.1 Eigen Vermogen	<u>4.595.841</u>	<u>928.413</u>	<u>0</u>	<u>5.524.254</u>
Totaal vermogen	<u>4.595.841</u>	<u>928.413</u>	<u>0</u>	<u>5.524.254</u>

Begin 2020 is een uitgebreide risico-analyse uitgevoerd. De risico's zijn gewogen en gekapitaliseerd; het benodigde bedrag wordt ingeschat op € 995.000. De grootste risico's hebben betrekking op personeel. Om te komen tot een dekkend saldo is vanuit de resultaatbestemming 2019 € 30.000 toegevoegd.

Eind 2019 is een eenmalige rijksbijdrage ter dekking van de kosten voor de invoering van de werkdrukvermindering verstrekt. De baten zijn in 2019 verantwoord, de besteding zal in de komende twee jaar plaatsvinden. Derhalve is een bestemmingsreserve werkdrukvermindering gevormd. De vrijval zal in 2020 en 2021 naar rato van de kosten ten gunste van de algemene reserve worden gebracht.

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET NETTO RESULTAAT

Het netto resultaat over 2019 bedraagt overeenkomstig de jaarrekening € 928.413.

Dit resultaat is als volgt bestemd:

		<u>2019</u>
		€
Resultaat algemene reserve		358.395
Resultaat reserve risico's	30.000	
Resultaat werdrukvermindering	479.679	
Resultaat Reserve BAPO	<u>-11.218</u>	
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)		498.461
Resultaat reserve schoolfonds	71.557	
Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)		<u>71.557</u>
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)		<u>570.017</u>
Resultaat Eigen vermogen		<u>928.413</u>

	Saldo 1-1-2019	Dotaties Saldo 31-12- 2019	Onttrek- kingen		
	Vrijval				
2.2 Voorzieningen					
Personeel:					
Overige voorziening langdurig zieken	341.397	0	-258.956	0	82.441
WW	114.890	106.555	-88.840	0	132.606
Jubilea	293.055	40.043	-49.852	0	283.247
Spaarverlof	28.506	0	0	0	28.506
Persoonlijk budget	<u>551.105</u>	<u>86.852</u>	<u>-52.796</u>	<u>0</u>	<u>585.161</u>
	<u>1.328.953</u>	<u>233.450</u>	<u>-450.444</u>	0	<u>1.111.961</u>
Overig:					
Onderhoud	<u>1.343.590</u>	<u>33.750</u>	<u>-36.739</u>	0	<u>1.340.601</u>
	<u>1.343.590</u>	<u>33.750</u>	<u>-36.739</u>	0	<u>1.340.601</u>
2.2 Voorzieningen	<u>2.672.543</u>	<u>267.200</u>	<u>-487.183</u>	0	<u>2.452.562</u>

Voorziening langdurig zieken

Vanaf 2017 is conform de richtlijn RJO een voorziening gevormd ter dekking van de kosten van langdurig zieken. Er is een inschatting gemaakt van de doorbetalingsverplichting voor de maximale duur van twee jaar, van de medewerkers die niet meer of slechts ten delen terugkeren op hun arbeidsplaats.

WW voorziening

In 2014 is een nieuwe voorziening gevormd. Dit ter dekking van de kosten voor het eigen risico deel van de uitkeringslasten van de WW aan ex-werknemers voor de komende twee jaar (2020 en 2021). Op persoonsniveau is er een inschatting gemaakt van het risico.

Jubilea voorziening

In 2012 is de schattingsmethodiek gewijzigd naar een berekeningswijze die rekening houdt met de zogenaamde blijfkans en de contante waarde van de uitkering. Binnen één jaar zal ca. € 32.026 en tussen twee en vijf jaar zal ca. € 106.105 worden onttrokken aan de voorziening jubilea.

Van het saldo van de voorziening spaarverlof zal € 28.506 binnen twee tot vijf jaar worden aangewend ter dekking van kosten verband houdend met het opnemen van spaarverlof.

Voorziening Persoonlijkbudget

In 2016 is er conform de gewijzigde richtlijn RJO een voorziening gevormd voor de gespaarde uren in het kader van de regeling persoonlijk budget. Alle uren zullen op enig moment worden opgenomen dan wel worden uitbetaald, er vindt derhalve geen afwaardering plaats. Doordat jaarlijks de keuze voor opname van medewerkers kan worden bepaald, is er nog geen trend vast te stellen waarmee een inschatting van de opnamen binnen één tot vijf jaar kan worden bepaald. De gespaarde uren worden na vier jaar gekapitaliseerd en niet meer geïndexeerd. Op werknemersniveau worden de opgebouwde uren en het spaarsaldo geregistreerd.

In 2012 zijn nieuwe meerjarenonderhoudsplannen opgesteld. In 2014 is de MOP opnieuw bijgewerkt en is een meerjarenonderhoudsplan voor het nieuwe pand aan de Oranjeweg opgemaakt. Jaarlijks worden de plannen geactualiseerd. De totale voorziening is her-berekend waarbij rekening is gehouden met het onderhoud voor de komende 12 jaar. De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is voor de komende jaren vastgesteld op € 33.750. Voor de locatie Pieter Zeeman is rekening gehouden met een terughoudend investeringsbeleid. Van de voorziening onderhoud zal naar schatting € 382k binnen één jaar en € 387k binnen twee tot vijf jaar worden aangewend ter dekking van de kosten van groot onderhoud. In 2020 zal de commissie voor de jaarverslaggeving duidelijkheid verschaffen over de wijze waarop deze voorziening volgens de onderhoudscomponenten methode moet worden gevormd.

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
2.4 Kortlopende schulden		
Crediteuren	444.822	471.267
Belastingen en premies sociale verzekeringen	951.259	924.271
Schulden terzake van pensioenen	294.370	280.116
Overige kortlopende schulden	519.085	469.829
Overlopende passiva	<u>1.838.756</u>	<u>1.664.721</u>
	<u>4.048.292</u>	<u>3.810.205</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	948.215	918.748
Omzetbelasting	<u>3.044</u>	<u>5.523</u>
	<u>951.259</u>	<u>924.271</u>
Overlopende passiva		
OCW geormerkt: bestrijding vroegtijdig schoolverlaten	22.500	22.370
OCW geormerkt: bijdrage zij-instromers	6.181	9.000
OCW geormerkt: PO-VO	17.500	
Bèta Awards, nog te besteden	2.487	2.487
Nog te betalen vakantiegeld en verlofuren	1.173.601	1.103.350
Verplichting bindingstoelagen	82.681	77.854
Vooruitontvangen bedragen	<u>533.806</u>	<u>449.658</u>
	<u>1.838.756</u>	<u>1.664.721</u>

Model G

Een nadere specificatie van de geormerkte subsidies wordt hieronder weergegeven in Model G

Model G Specificatie posten OCW								
G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule								
<i>(Regeling FOS art. 13, lid 2 sub a)</i>								
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking			
					geheel uitgevoerd en	nog niet geheel afgerond		
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	<i>(aankruisen wat van toepassing is)</i>			
Lerarenbeurs	1074316	4-03-17	53.146	53.146	*			
Zijinstroom	vo/1091439	22-10-18	20.000	20.000		*		
Zijinstroom	dl/b/100284	19-01-18	20.000	20.000	*			
Doorstroom Po Vo	VO 1156747	27-06-17	120.000	0		*		
aanvul. Bekostiging technisch VMBO	VO/1369085	17-08-18	438.586	438.586	*			
	totaal		<u>651.732</u>	<u>531.732</u>				
G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule								
<i>(Regeling FOS art. 13, lid 2 sub b)</i>								
G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar								
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale laste	Te verrekenen ultimo verslagjaar		
						EUR	EUR	EUR
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR			
	totaal		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>		
G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar								
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Saldo 01-01 2018	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12-2018	Saldo te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019

Baten

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
3.1 (Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	19.694.349	19.504.697	18.909.902
Vergoeding materieel	2.809.852	2.693.323	2.738.511
Geormerkte subsidies	119.385	120.000	149.549
Niet-geormerkte subsidies	2.914.361	2.290.877	2.774.474
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	<u>1.598.243</u>	<u>1.356.787</u>	<u>1.010.539</u>
	<u>27.136.190</u>	<u>25.965.684</u>	<u>25.582.975</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Overige subsidies	<u>85.836</u>	<u>190.695</u>	<u>94.562</u>
	<u>85.836</u>	<u>190.695</u>	<u>94.562</u>
3.5 Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	208.363	182.712	207.147
Ouderbijdragen/boeken/kantine	833.445	769.464	993.461
Ontvangsten personeel	182.229	49.536	176.896
Overige baten	<u>7.520</u>	<u>0</u>	<u>9.687</u>
	<u>1.231.557</u>	<u>1.001.712</u>	<u>1.387.191</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	16.357.211	21.186.885	15.811.491
Sociale lasten	2.177.474	108.000	2.071.714
Pensioenlasten	2.599.326	0	2.342.454
Overige personele lasten	1.022.139	463.805	1.246.902
Uitkeringen (-/-)	<u>-99.607</u>	<u>-30.000</u>	<u>-52.313</u>
	<u>22.056.543</u>	<u>21.728.690</u>	<u>21.420.249</u>
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	1.203.111	1.330.947	1.287.891
Salariskosten OP	15.358.547	15.174.267	14.728.681
Salariskosten OOP	3.490.918	3.603.098	3.123.700
Salariskosten vervanging	294.279	430.000	241.039
Salariskosten BAPO	551.634	531.237	624.443
Salariskosten M.R.	47.426	46.091	47.550
Onkostenvergoeding via salaris	50.126	17.000	45.295
Salariskosten ouderschapsverlof	15.869	54.245	12.430
Correctie sociale lasten	-2.055.374	0	-1.957.084
Correctie pensioenen	<u>-2.599.326</u>	<u>0</u>	<u>-2.342.454</u>
	<u>16.357.211</u>	<u>21.186.885</u>	<u>15.811.491</u>

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Overige personele lasten			
Nascholing	168.575	219.800	157.563
Mutatie VU/EJU/VD/Bindingstoelage	107.198	0	44.361
Kosten Arbo	45.589	43.850	47.275
Dotatie persoonlijk budget	250	0	22.315
Onttrekking persoonlijk budget	-21.796	0	-22.315
Vrijval persoonlijk budget	0	0	-115.068
Dotatie voorziening ww rechten	106.555	47.000	96.821
Dotatie voorziening langdurig zieken	0	0	189.795
Dotatie voorziening jubilea	40.043	41.500	66.406
Dotatie voorziening spaarverlof	0	0	15.715
Mutatie risico ziektevervang	-258.956	0	0
Administratiekantoor	93.967	75.352	125.202
Overige personeelskosten	<u>740.713</u>	<u>36.303</u>	<u>618.833</u>
	<u>1.022.139</u>	<u>463.805</u>	<u>1.246.902</u>

Personeelsbezetting

	<u>31-12-2019</u> Aantal FTE's	31-12-2018 Aantal FTE's
DIR	11,10	13,90
OP	198,10	197,90
OOP	<u>75,20</u>	<u>65,53</u>
	<u>284,40</u>	<u>277,33</u>

WNT 2019

ocw-rpt-jaarverantwoording-po_vo-2019-20200220.xbrl	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Bedragen: x 1 EUR	Enkelvoudig Realisatie
▼ Complexiteitspunten	
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	6 ▼
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3 ▼
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	4 ▼
Totaal aantal complexiteitspunten	13
Bezoldigingsklasse	E ▼
Bezoldigingsmaximum	164.000
Afwijkende bezoldigingsklasse	Niet van toepassing ▼
Afwijkend bezoldigingsmaximum	
Toelichting op de WNT	

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	Dhr. K.G. Terlage
Functiegegevens	Voorzitter College van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 tm 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen ⁹	134.180
Beloningen betaalbaar op termijn	20.156
<i>Subtotaal</i>	154.336
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	164.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ¹¹	0
Totale bezoldiging	154.336
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Gegevens 2018	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 tm 31-12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1
Dienstbetekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	132.384
Beloningen betaalbaar op termijn	18.424
Totale bezoldiging 2018	150.808
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	158.000

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Dhr. H.J. de Kraa	Dhr. J. Naafs	Dhr. E Roijers	mevr. M.A.F. Nobels	mevr. S.C.A. Sijderius
Functiegegevens	Voorzitter	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019		01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	
Omvang dienstverband					
Dienstbetrekking	nee	nee	nee	nee	nee
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	3.750	3.313	4.313	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	3.750	3.313	4.313	0
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	0	16.400	16.400	16.400	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging	0	3.750	3.313	4.313	0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2018					
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-07 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 tm 31-08
Omvang dienstverband 2018 (in fte)					
Dienstbetrekking	nee	nee	nee	nee	nee
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	6.625	3.130	1.438	1.438	3.230
Beloningen betaalbaar op termijn	0		0		0
Totale bezoldiging 2018	6.625	3.130	1.438	1.438	3.230
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	23.700	15.800	7.965	15.800	10.519

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Dhr. D. van der Wekken	dhr. M.M. J. Suijkerbuijk	dhr. S.G. Verheul
Functiegegevens	lid	lid	voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 T/M 31-12
Omvang dienstverband			
Dienstbetrekking	nee	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	4.625	5.750
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	4.625	5.750
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	0	16.400	24.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totale bezoldiging	0	4.625	5.750
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2018			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 tm 30-09	01-01 t/m 31-12	01-01 T/M 31-12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)			
Dienstbetrekking	nee	nee	nee
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	2.594	3.750	4.188
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	
Totale bezoldiging 2018	2.594	3.750	4.188
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	11.818	15.800	15.800

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
4.2 Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	304.341	304.077	378.415
Overige inventaris	168.819	259.067	236.344
Inventaris en apparatuur	<u>261.789</u>	<u>274.928</u>	<u>344.338</u>
	<u>734.949</u>	<u>838.072</u>	<u>959.096</u>
4.3 Huisvestingslasten			
Dotatie onderhoudsvoorziening	33.750	33.750	33.750
Onderhoud gebouw/installaties	321.116	291.500	233.904
Energie en water	341.209	345.000	299.189
Schoonmaakkosten	456.576	476.760	435.071
Heffingen	47.745	49.000	46.573
Overige huisvestingslasten	<u>17.516</u>	<u>13.500</u>	<u>8.605</u>
	<u>1.217.912</u>	<u>1.209.510</u>	<u>1.057.091</u>
4.4 Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	1.152.150	985.277	934.577
Accountantskosten (controle jaarrekening)	<u>24.368</u>	<u>21.000</u>	<u>25.587</u>
	<u>1.176.518</u>	<u>1.006.277</u>	<u>960.164</u>
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.049.502	1.000.323	1.042.216
Uitgaven t.l.v. rijkssubsidies	<u>246.451</u>	<u>225.869</u>	<u>98.438</u>
	<u>1.295.954</u>	<u>1.226.192</u>	<u>1.140.654</u>
<i>Overige</i>			
Projecten	136.377	166.725	279.598
Leerlingen / boeken / kantine	758.523	803.810	959.884
Overige uitgaven	<u>150.053</u>	<u>137.986</u>	<u>129.235</u>
	<u>1.044.954</u>	<u>1.108.520</u>	<u>1.368.717</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u>3.517.425</u>	<u>3.340.989</u>	<u>3.469.535</u>
5 Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	<u>1.659</u>	<u>3.000</u>	<u>39.028</u>
	1.659	3.000	39.028
Totaal financiële baten en lasten	<u>1.659</u>	<u>3.000</u>	<u>39.028</u>

Stichting Scholengroep Pontes

B7 Overzicht verbonden partijen

Statutaire naam	Coöperatie Samenwerkingsverband passend Voortgezet Onderwijs Oosterschelderegio UA
Juridische vorm	Coöperatieve vereniging
Statutaire Zetel *	Goes
Code activiteiten	4
Deelname %	20%

B10 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Contractuele verplichtingen:

Naast de op de balans vermelde posten is Stichting Scholengroep Pontes de volgende verplichtingen (doorlopende meerjaren contracten) aangegaan voor:

- Operational lease van kopieerapparatuur: voor een bedrag van € 6.300 excl. btw per jaar.
- Herverzekering van de risico's van WGA voor een bedrag van € 114.112 (vrij van btw) per jaar.
- Voor de hosting van de personeels- en salarisadministratie en van het financiële pakket is er een doorlopend contract met een opzegtermijn van 6 maanden, contractwaarde bedraagt ca € 41.438 (excl. btw) per jaar.
- Schoonmaakwerkzaamheden: contractwaarde per jaar € 128.900 (excl. btw).
- Touringcarvervoer: contractwaarde per jaar ca € 70.000 (excl. btw).
- Levering van gas en elektra, onder meer via de inkoopcombinatie "Energie voor Scholen". Het contract is in 2014 Europese aanbesteed. Het contract gaat in 2015 in en loopt tot 2020. Dit is een o.b.v. vaste prijs per geleverde eenheid, de waarde bedraagt ca € 400.000 (excl. btw) per jaar.
  - Vordering op het Ministerie van OCW. De vordering op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap uit hoofde van de personele lumpsumbekostiging, ontstaat er in de periode augustus tot en met december vijfmaal $6,4\% = 32\%$ van de jaarbekostiging wordt uitbetaald, terwijl dit $5/12 = 41,667\%$ zou moeten zijn. De vordering per 31 december bedraagt € 1.492.510 zijnde $7,5\%$ van de personele jaarbekostiging. De vordering is niet opgenomen omdat deze in een zeer uitzonderlijke situatie pas ten gelde gemaakt kan worden bij opheffing van de instelling op 31 december, zonder overdracht aan een andere onderwijsinstelling en bij onvoldoende activa om verplichtingen jegens het personeel na te komen.

Gebeurtenissen na balansdatum

In maart 2020 zijn de beperkende maatregelen in het verband met het Coronavirus ingegaan. Dit heeft grote impact op de wijze waarop wij het onderwijs organiseren en de manier van omgang met elkaar. De maatregelen hebben geen financiële gevolgen voor onze organisatie. Naast de Coronamaatregelen hebben zich geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op de balanspositie of het resultaat.

Goes, 25 mei 2020

ir. K.G. Terlage
Voorzitter College van Bestuur

Vastgesteld te Goes, 25 mei 2020

College van Bestuur

De heer ir. K.G. Terlage

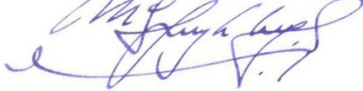

Raad van Toezicht

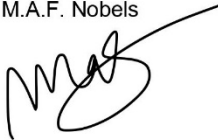
De heer S.G. Verheul

De heer M.M.C.J. Suikerbuijk

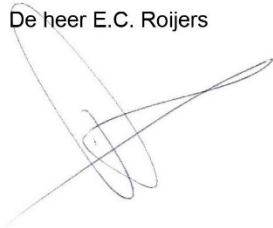
Mevrouw M.A.F. Nobels

De heer dr. J Naafs

De heer E.C. Roijers

Stichting Scholengroep Pontes

Controleverklaring

C1 Controleverklaring

Accountantsverklaring invoegen blad 1

Accountantsverklaring invoegen blad 2

Centraal (1)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Baten			
3.1 (Rijks)bijdragen	962.184	1.121.444	833.890
3.5 Overige baten	<u>7.917</u>	<u>6.500</u>	<u>19.808</u>
Totaal baten	970.101	1.127.944	853.698
Lasten			
Personele lasten	1.250.205	1.141.802	1.138.559
Afschrijvingen	5.268	6.351	5.431
Huisvestingslasten	2.087	5.625	4.125
Overige instellingslasten	<u>91.580</u>	<u>23.858</u>	<u>-255.388</u>
Totaal lasten	1.349.140	1.177.636	892.727
Saldo baten lasten	-379.039	-49.691	-39.028
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	<u>1.659</u>	<u>3.000</u>	<u>39.028</u>
Financiële baten en lasten	1.659	3.000	39.028
Resultaat	<u>-377.380</u>	<u>-46.691</u>	<u>0</u>

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

Baten

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
3.1 (Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	848.467	1.045.972	631.678
Vergoeding materieel	36.528	35.451	35.601
Geormerkte subsidies	57.239	35.000	46.881
Niet-geormerkte subsidies	19.950	0	119.731
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	<u>0</u>	<u>5.022</u>	<u>0</u>
	<u>962.184</u>	<u>1.121.444</u>	<u>833.890</u>

3.5 Overige baten

Ouderbijdragen/boeken/kantine	0	0	2.066
Ontvangsten personeel	1.792	6.500	13.648
Overige baten	<u>6.126</u>	<u>0</u>	<u>4.094</u>
	<u>7.917</u>	<u>6.500</u>	<u>19.808</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	-3.595.997	984.144	-3.376.069
Sociale lasten	2.177.474	108.000	2.071.714
Pensioenlasten	2.599.326	0	2.342.454
Overige personele lasten	69.469	49.658	100.960
Uitkeringen (-/-)	<u>-67</u>	<u>0</u>	<u>-500</u>
	<u>1.250.205</u>	<u>1.141.802</u>	<u>1.138.559</u>

Lonen en salarissen

Salariskosten directie	289.300	291.672	283.503
Salariskosten OP	51.903	0	6.227
Salariskosten OOP	632.610	621.752	549.861
Salariskosten vervanging	6.884	0	6.317
Salariskosten BAPO	25.202	24.629	24.078
Salariskosten M.R.	47.426	46.091	47.550
Onkostenvergoeding via salaris	5.379	0	5.932
Correctie sociale lasten	-2.055.374	0	-1.957.084
Correctie pensioenen	<u>-2.599.326</u>	<u>0</u>	<u>-2.342.454</u>
	<u>-3.595.997</u>	<u>984.144</u>	<u>-3.376.069</u>

Overige personele lasten

Nascholing	15.535	21.300	5.205
Mutatie VU/EJU/VD/Bindingstoelage	-9.304	0	1.714
Kosten Arbo	2.049	16.000	2.633
Dotatie persoonlijk budget	21.440	0	22.315
Onttrekking persoonlijk budget	-21.796	0	-22.315
Vrijval persoonlijk budget	0	0	-3.105
Dotatie voorziening ww rechten	20.740	0	-3.539
Dotatie voorziening jubilea	47.401	500	12.186
Onttrekking voorziening jubilea	-49.851	0	0
Administratiekantoor	93.967	75.352	125.202
Overige personeelskosten	<u>-50.711</u>	<u>-63.494</u>	<u>-39.336</u>
	<u>69.469</u>	<u>49.658</u>	<u>100.960</u>

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	730	922	422
Inventaris en apparatuur	<u>4.538</u>	<u>5.429</u>	<u>5.009</u>
	<u>5.268</u>	<u>6.351</u>	<u>5.431</u>
Huisvestingslasten			
Onderhoud gebouw/installaties	0	1.500	0
Overige huisvestingslasten	<u>2.087</u>	<u>4.125</u>	<u>4.125</u>
	<u>2.087</u>	<u>5.625</u>	<u>4.125</u>
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	65.252	-14.642	-304.184
Accountantskosten (controle jaarrekening)	<u>24.368</u>	<u>21.000</u>	<u>25.587</u>
	<u>89.620</u>	<u>6.358</u>	<u>-278.598</u>
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	<u>1.221</u>	<u>1.500</u>	<u>813</u>
	<u>1.221</u>	<u>1.500</u>	<u>813</u>
<i>Overige</i>			
Projecten	324	15.000	648
Leerlingen / boeken / kantine	<u>415</u>	<u>1.000</u>	<u>21.748</u>
	<u>739</u>	<u>16.000</u>	<u>22.396</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u>91.580</u>	<u>23.858</u>	<u>-255.388</u>
Financiële baten			
Rentebaten	<u>1.659</u>	<u>3.000</u>	<u>39.028</u>
	<u>1.659</u>	<u>3.000</u>	<u>39.028</u>

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2019	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2019
Algemene reserve exploitatie	-113.790	-419.249	0	-533.039
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Reserve Risico's	<u>213.790</u>	<u>30.000</u>	<u>0</u>	<u>243.790</u>
	213.790	30.000	0	243.790
Totaal bestemmingsreserves (A+B)	<u>213.790</u>	<u>30.000</u>	<u>0</u>	<u>243.790</u>
2.1 Eigen Vermogen	<u>100.000</u>	<u>-389.249</u>	<u>0</u>	<u>-289.249</u>

2.2 Voorzienen

	~~Dotaties~~	Onttrek- kingen	Vrijval	Saldo 31-12- 19	Saldo 1-1-19
WW	0	20.740	-20.740	0	0
Jubilea	21.394	47.401	-57.798	0	10.997
Overige pers. voorz.	<u>9.050</u>	<u>0</u>	<u>9.728</u>	<u>0</u>	<u>18.777</u>
Totaal personeel	30.444	68.141	-68.810	0	29.774
Totaal voorzieningen	<u>30.444</u>	<u>68.141</u>	<u>-68.810</u>	<u>0</u>	<u>29.774</u>

O.P.D.C. (2)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
€	€	€

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2019	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2019
Algemene reserve	-431	0	0	-431
2.1 Eigen Vermogen	<u>-431</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-431</u>

Het Goese Lyceum - loc. Bergweg (3)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Baten			
3.1 (Rijks)bijdragen	5.788.123	5.352.024	4.884.989
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	26.328	53.486	14.475
3.5 Overige baten	<u>173.823</u>	<u>91.084</u>	<u>175.911</u>
Totaal baten	5.988.274	5.496.593	5.075.375
Lasten			
Personele lasten	4.284.581	4.195.225	3.699.794
Afschrijvingen	123.929	140.066	174.495
Huisvestingslasten	376.498	368.055	325.748
Overige instellingslasten	<u>893.854</u>	<u>737.232</u>	<u>866.938</u>
Totaal lasten	5.678.861	5.440.578	5.066.975
Saldo baten lasten	309.413	56.015	8.401
Resultaat	<u>309.413</u>	<u>56.015</u>	<u>8.401</u>

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

Baten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
3.1 (Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	3.551.834	3.370.590	2.881.629
Vergoeding materieel	724.942	726.026	602.472
Geormerkte subsidies	18.772	21.500	4.972
Niet-geormerkte subsidies	717.359	580.126	952.884
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	<u>775.216</u>	<u>653.781</u>	<u>443.033</u>
	<u>5.788.123</u>	<u>5.352.024</u>	<u>4.884.989</u>

3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies

Overige subsidies	<u>26.328</u>	<u>53.486</u>	<u>14.475</u>
	<u>26.328</u>	<u>53.486</u>	<u>14.475</u>

3.5 Overige baten

Verhuur onroerende zaken	5.414	0	3.566
Ouderbijdragen/boeken/kantine	67.592	77.084	102.318
Ontvangsten personeel	100.442	14.000	67.426
Overige baten	<u>375</u>	<u>0</u>	<u>2.600</u>
	<u>173.823</u>	<u>91.084</u>	<u>175.911</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	4.236.326	4.148.627	3.615.632
Overige personele lasten	47.811	46.598	90.827
Uitkeringen (-/-)	<u>444</u>	<u>0</u>	<u>-6.665</u>
	<u>4.284.581</u>	<u>4.195.225</u>	<u>3.699.794</u>

Lonen en salarissen

Salariskosten directie	207.577	200.003	197.397
Salariskosten OP	3.110.173	2.986.937	2.659.283
Salariskosten OOP	725.281	756.652	595.438
Salariskosten vervanging	57.085	75.000	28.255
Salariskosten BAPO	117.400	114.730	122.604
Onkostenvergoeding via salaris	12.875	5.000	7.746
Salariskosten ouderschapsverlof	<u>5.935</u>	<u>10.306</u>	<u>4.908</u>
	<u>4.236.326</u>	<u>4.148.627</u>	<u>3.615.632</u>

Overige personele lasten

Nascholing	40.890	43.500	38.476
Mutatie VU/EJU/VD/Bindingstoelage	-3.074	0	4.136
Kosten Arbo	15.886	6.250	10.639
Dotatie persoonlijk budget	-5.654	0	0
Vrijval persoonlijk budget	0	0	-22.274
Dotatie voorziening ww rechten	12.424	12.000	1.306
Dotatie voorziening langdurig zieken	0	0	13.167
Dotatie voorziening jubilea	9.321	4.000	-1.242
Bijdrage risico ziektevervanging	-84.762	0	0
Overige personeelskosten	<u>62.779</u>	<u>-19.152</u>	<u>46.619</u>
	<u>47.811</u>	<u>46.598</u>	<u>90.827</u>

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	58.248	58.247	58.207
Overige inventaris	8.525	14.257	14.145
Inventaris en apparatuur	<u>57.156</u>	<u>67.561</u>	<u>102.143</u>
	<u>123.929</u>	<u>140.066</u>	<u>174.495</u>
Huisvestingslasten			
Dotatie onderhoudsvoorziening	33.750	33.750	33.750
Onderhoud gebouw/installaties	80.176	70.000	56.695
Energie en water	125.136	125.000	115.803
Schoonmaakkosten	121.609	134.430	114.589
Heffingen	8.950	9.000	8.113
Overige huisvestingslasten	<u>6.877</u>	<u>-4.125</u>	<u>-3.201</u>
	<u>376.498</u>	<u>368.055</u>	<u>325.748</u>
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	<u>188.241</u>	<u>163.212</u>	<u>189.813</u>
	188.241	163.212	189.813
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	317.976	274.707	270.129
Uitgaven t.l.v. rijkssubsidies	<u>246.451</u>	<u>175.869</u>	<u>94.438</u>
	564.427	450.576	364.567
<i>Overige</i>			
Projecten	59.036	15.400	172.723
Leerlingen / boeken / kantine	74.684	98.043	114.272
Overige uitgaven	<u>7.466</u>	<u>10.000</u>	<u>25.563</u>
	141.186	123.443	312.557
Totaal Overige instellingslasten	<u>893.854</u>	<u>737.232</u>	<u>866.938</u>

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2019	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2019
Algemene reserve	2.627.523	301.234	0	2.928.757
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Reserve Risico's	122.396	0	0	122.396
Reserve werkdrukvermindering	0	84.763	0	84.763
Reserve BAPO	<u>8.561</u>	<u>275</u>	<u>0</u>	<u>8.836</u>
	130.957	84.763	0	215.995
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	51.564	-10.873	0	40.691
Reserve vrijwillige ouderbijdragen	18.271	0	0	18.271
Reserve Contractactiviteiten	94.561	0	0	94.561
Reserve Boekenfonds	<u>44.982</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>44.982</u>
	209.378	-10.873	0	198.505
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	340.335	73.890	0	414.500
2.1 Eigen Vermogen	<u>2.967.858</u>	<u>375.124</u>	<u>0</u>	<u>3.343.257</u>

2.2 Voorzieningen

	Saldo 1-1-19	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Saldo 31-12- 19
WW	22.985	12.424	-14.389	0	21.021
Jubilea	39.410	9.321	-1.130	0	47.601
Overige pers. voorz.	<u>86.260</u>	<u>0</u>	<u>7.231</u>	<u>0</u>	<u>93.491</u>
Totaal personeel	148.656	21.746	-8.288	0	162.113
Onderhoud	773.123	33.750	-34.534	0	772.339
Overige voorziening 1	<u>122.052</u>	<u>0</u>	<u>-84.762</u>	<u>0</u>	<u>37.290</u>
Overige voorzieningen	895.175	33.750	-119.296	0	809.629
Totaal voorzieningen	<u>1.043.831</u>	<u>55.496</u>	<u>-127.583</u>	<u>0</u>	<u>971.742</u>

Het Goese Lyceum (5)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Baten			
3.1 (Rijks)bijdragen	12.215.357	11.664.431	11.479.387
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	40.308	104.172	80.087
3.5 Overige baten	<u>578.877</u>	<u>545.661</u>	<u>743.128</u>
Totaal baten	12.834.541	12.314.264	12.302.603
Lasten			
Personele lasten	10.156.170	10.145.553	9.768.707
Afschrijvingen	183.918	244.585	247.190
Huisvestingslasten	380.160	357.830	317.824
Overige instellingslasten	<u>1.600.071</u>	<u>1.578.062</u>	<u>1.823.567</u>
Totaal lasten	12.320.319	12.326.030	12.157.287
Saldo baten lasten	514.223	-11.766	145.316
Resultaat	<u>514.223</u>	<u>-11.766</u>	<u>145.316</u>

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

Baten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
3.1 (Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	9.369.885	9.256.955	9.073.613
Vergoeding materieel	1.182.947	1.117.240	1.150.174
Geormerkte subsidies	35.660	37.700	61.933
Niet-geormerkte subsidies	1.300.403	1.007.681	983.074
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	<u>326.461</u>	<u>244.855</u>	<u>210.593</u>
	<u>12.215.357</u>	<u>11.664.431</u>	<u>11.479.387</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Overige subsidies	40.308	104.172	80.087
	<u>40.308</u>	<u>104.172</u>	<u>80.087</u>
3.5 Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	21.427	17.340	23.039
Ouderbijdragen/boeken/kantine	494.272	501.685	633.339
Ontvangsten personeel	<u>63.178</u>	<u>26.636</u>	<u>86.751</u>
	<u>578.877</u>	<u>545.661</u>	<u>743.128</u>
Lasten			
Personele lasten			
Lonen en salarissen	9.892.171	9.873.281	9.402.962
Overige personele lasten	318.176	297.272	397.794
Uitkeringen (-/-)	<u>-54.177</u>	<u>-25.000</u>	<u>-32.049</u>
	<u>10.156.170</u>	<u>10.145.553</u>	<u>9.768.707</u>
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	479.074	528.432	516.493
Salariskosten OP	7.796.386	7.776.718	7.441.590
Salariskosten OOP	1.191.518	1.140.114	1.069.784
Salariskosten vervanging	181.493	200.000	100.198
Salariskosten BAPO	219.028	192.636	250.822
Onkostenvergoeding via salaris	17.599	7.000	17.383
Salariskosten ouderschapsverlof	<u>7.072</u>	<u>28.383</u>	<u>6.692</u>
	<u>9.892.171</u>	<u>9.873.281</u>	<u>9.402.962</u>
Overige personele lasten			
Nascholing	76.963	80.000	49.197
Mutatie VU/EJU/VD/Bindingstoelage	28.481	0	26.953
Kosten Arbo	13.323	12.000	14.468
Dotatie persoonlijk budget	-18.872	0	0
Vrijval persoonlijk budget	0	0	-47.840
Dotatie voorziening ww rechten	40.708	20.000	48.118
Dotatie voorziening langdurig zieken	0	0	100.881
Dotatie voorziening jubilea	36.536	21.000	26.485
Dotatie voorziening spaarverlof	0	0	10.183
Bijdrage risico ziektevervanging	-98.447	0	0
Overige personeelskosten	<u>239.483</u>	<u>164.272</u>	<u>169.349</u>
	<u>318.176</u>	<u>297.272</u>	<u>397.794</u>

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	18.104	17.648	15.860
Overige inventaris	67.424	118.645	98.646
Inventaris en apparatuur	<u>98.390</u>	<u>108.291</u>	<u>132.684</u>
	<u>183.918</u>	<u>244.585</u>	<u>247.190</u>
Huisvestingslasten			
Onderhoud gebouw/installaties	136.717	120.500	95.316
Energie en water	68.077	66.000	58.623
Schoonmaakkosten	140.921	137.830	135.178
Heffingen	23.860	25.000	23.842
Overige huisvestingslasten	<u>10.584</u>	<u>8.500</u>	<u>4.865</u>
	<u>380.160</u>	<u>357.830</u>	<u>317.824</u>
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	<u>547.243</u>	<u>493.043</u>	<u>613.201</u>
	<u>547.243</u>	<u>493.043</u>	<u>613.201</u>
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	423.496	442.897	454.091
Uitgaven t.l.v. rijkssubsidies	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.000</u>
	<u>423.496</u>	<u>442.897</u>	<u>458.091</u>
<i>Overige</i>			
Projecten	71.356	49.675	86.623
Leerlingen / boeken / kantine	464.923	520.047	605.034
Overige uitgaven	<u>93.054</u>	<u>72.400</u>	<u>60.617</u>
	<u>629.332</u>	<u>642.122</u>	<u>752.274</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u>1.600.071</u>	<u>1.578.062</u>	<u>1.823.567</u>

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2019	
Algemene reserve	428.695	241.150	0	669.846	
Bestemmingsreserves publiek (A)					
Reserve Risico's	359.082	0	0	359.082	
Reserve werkdrukvermindering	0	253.515	0	253.515	
Reserve BAPO	<u>26.769</u>	<u>-9.792</u>	<u>0</u>	<u>16.977</u>	
	385.851	243.723	0	629.574	
Bestemmingsreserves privaat (B)					
Reserve schoolfonds	762.149	29.349	0	791.498	
Reserve Boekenfonds	88.552	0	0	88.552	
Reserve Kantine	<u>59.638</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>59.638</u>	
	910.339	29.349	0	939.688	
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	1.296.190	273.072	0	1.569.262	
2.1 Eigen Vermogen	<u>1.724.885</u>	<u>514.223</u>	<u>0</u>	<u>2.239.108</u>	
2.2 Voorzieningen					
	Saldo 1-1-19	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-19
WW	32.743	40.708	-18.716	0	54.736
Jubilea	130.111	36.536	-26.859	0	139.788
Spaarverlof	10.183	0	0	0	10.183
Overige pers. voorz.	<u>318.478</u>	<u>0</u>	<u>7.447</u>	<u>0</u>	<u>325.925</u>
Totaal personeel	491.516	77.245	-38.128	0	530.632
Onderhoud	115.492	0	0	0	115.492
Overige voorziening 1	<u>143.598</u>	<u>0</u>	<u>-98.447</u>	<u>0</u>	<u>45.151</u>
Overige voorzieningen	259.090	0	-98.447	0	160.643
Totaal voorzieningen	<u>750.605</u>	<u>77.245</u>	<u>-136.575</u>	<u>0</u>	<u>691.275</u>

Pieter Zeeman (7)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Baten			
3.1 (Rijks)bijdragen	8.170.527	7.827.785	8.384.708
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	19.200	33.037	0
3.5 Overige baten	<u>470.940</u>	<u>358.468</u>	<u>448.344</u>
Totaal baten	8.660.667	8.219.289	8.833.052
Lasten			
Personele lasten	6.365.587	6.246.110	6.813.189
Afschrijvingen	421.834	445.934	531.980
Huisvestingslasten	459.168	478.000	409.394
Overige instellingslasten	<u>931.921</u>	<u>1.001.837</u>	<u>1.034.419</u>
Totaal lasten	8.178.510	8.171.881	8.788.983
Saldo baten lasten	482.157	47.408	44.069
Resultaat	<u>482.157</u>	<u>47.408</u>	<u>44.069</u>

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

Baten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
3.1 (Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	5.924.162	5.831.181	6.322.983
Vergoeding materieel	865.434	814.606	950.264
Geormerkte subsidies	7.715	25.800	35.763
Niet-geormerkte subsidies	876.649	703.071	718.785
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	<u>496.566</u>	<u>453.128</u>	<u>356.913</u>
	<u>8.170.527</u>	<u>7.827.785</u>	<u>8.384.708</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Overige subsidies	<u>19.200</u>	<u>33.037</u>	<u>0</u>
	<u>19.200</u>	<u>33.037</u>	<u>0</u>
3.5 Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	181.522	165.372	180.542
Ouderbijdragen/boeken/kantine	271.581	190.696	255.738
Ontvangsten personeel	16.818	2.400	9.071
Overige baten	<u>1.019</u>	<u>0</u>	<u>2.993</u>
	<u>470.940</u>	<u>358.468</u>	<u>448.344</u>
Lasten			
Personele lasten			
Lonen en salarissen	5.824.712	6.180.832	6.168.967
Overige personele lasten	586.684	70.278	657.321
Uitkeringen (-/-)	<u>-45.808</u>	<u>-5.000</u>	<u>-13.098</u>
	<u>6.365.587</u>	<u>6.246.110</u>	<u>6.813.189</u>
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	227.161	310.839	290.497
Salariskosten OP	4.400.084	4.410.613	4.621.581
Salariskosten OOP	941.509	1.084.580	908.617
Salariskosten vervanging	48.816	155.000	106.269
Salariskosten BAPO	190.004	199.243	226.939
Onkostenvergoeding via salaris	14.274	5.000	14.234
Salariskosten ouderschapsverlof	<u>2.863</u>	<u>15.556</u>	<u>830</u>
	<u>5.824.712</u>	<u>6.180.832</u>	<u>6.168.967</u>
Overige personele lasten			
Nascholing	35.188	75.000	64.686
Mutatie VU/EJU/VD/Bindingstoelage	91.094	0	11.558
Kosten Arbo	14.332	9.600	19.535
Dotatie persoonlijk budget	3.336	0	0
Vrijval persoonlijk budget	0	0	-41.850
Dotatie voorziening ww rechten	32.682	15.000	50.936
Dotatie voorziening langdurig zieken	0	0	75.747
Dotatie voorziening jubilea	-3.363	16.000	28.977
Dotatie voorziening spaarverlof	0	0	5.531
Bijdrage risico ziektevervangning	-75.747	0	0
Overige personeelskosten	<u>489.162</u>	<u>-45.322</u>	<u>442.200</u>
	<u>586.684</u>	<u>70.278</u>	<u>657.321</u>

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	227.259	227.259	303.926
Overige inventaris	92.871	126.165	123.553
Inventaris en apparatuur	<u>101.704</u>	<u>92.509</u>	<u>104.501</u>
	<u>421.834</u>	<u>445.934</u>	<u>531.980</u>
Huisvestingslasten			
Onderhoud gebouw/installaties	104.222	99.500	81.892
Energie en water	147.996	154.000	124.764
Schoonmaakkosten	194.046	204.500	185.303
Heffingen	14.935	15.000	14.618
Overige huisvestingslasten	<u>-2.031</u>	<u>5.000</u>	<u>2.816</u>
	<u>459.168</u>	<u>478.000</u>	<u>409.394</u>
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	<u>351.414</u>	<u>343.663</u>	<u>435.747</u>
	351.414	343.663	435.747
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	306.809	281.219	317.182
Uitgaven t.l.v. rijkssubsidies	<u>0</u>	<u>50.000</u>	<u>0</u>
	306.809	331.219	317.182
<i>Overige</i>			
Projecten	5.662	86.650	19.604
Leerlingen / boeken / kantine	218.501	184.719	218.830
Overige uitgaven	<u>49.534</u>	<u>55.586</u>	<u>43.056</u>
	273.697	326.955	281.490
Totaal Overige instellingslasten	<u>931.921</u>	<u>1.001.837</u>	<u>1.034.419</u>

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2019	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2019	
Algemene reserve	-1.033.821	235.299	0	-798.522	
Bestemmingsreserves publiek (A)					
Reserve Risico's	269.732	0	0	269.732	
Reserve werkdrukvermindering	0	141.401	0	141.401	
Reserve BAPO	<u>21.754</u>	<u>-1.740</u>	<u>0</u>	<u>20.014</u>	
	291.486	139.661	0	431.147	
Bestemmingsreserves privaat (B)					
Reserve schoolfonds	426.924	53.080	0	480.004	
Reserve Boekenfonds	<u>126.352</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>126.352</u>	
	553.276	53.080	0	606.356	
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	844.762	192.741	0	1.037.502	
2.1 Eigen Vermogen	<u>-189.059</u>	<u>428.040</u>	<u>0</u>	<u>238.981</u>	
2.2 Voorzieningen					
	Saldo 1-1-19	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Saldo 31-12-19
WW	59.162	32.682	-34.995	0	56.849
Jubilea	102.140	-3.363	-13.916	0	84.861
Spaarverlof	18.323	0	0	0	18.323
Overige pers. voorz.	<u>137.317</u>	<u>0</u>	<u>9.650</u>	<u>0</u>	<u>146.967</u>
Totaal personeel	316.941	29.319	-39.261	0	307.000
Onderhoud	454.975	0	-2.205	0	452.770
Overige voorziening 1	<u>75.747</u>	<u>0</u>	<u>-75.747</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Overige voorzieningen	530.722	0	-77.952	0	452.770
Totaal voorzieningen	<u>847.663</u>	<u>29.319</u>	<u>-117.212</u>	<u>0</u>	<u>759.770</u>

Pontes Praktijkschool (9)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN			
	Saldo 1-1- 2019	Resultaat	Overige mutaties
			Saldo 31-12- 2019
Algemene reserve	-28	-39	0
Bestemmingsreserves publiek (A)			
Reserve BAPO	<u>1.109</u>	<u>39</u>	<u>0</u>
	1.109	39	0
Bestemmingsreserves privaat (B)			
Reserve Boekenfonds	<u>-8.493</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	-8.493	0	0
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	-7.384	0	0
2.1 Eigen Vermogen	<u>-7.412</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
2.2 Voorzieningen			